

Saltvann i kaffen

Kystboliger på Stokkøya

Trond H Hagen, Lars S Bølviken • Diplomoppgave i arkitektur, NTNU, 2012

1ber 6, 2012 at 9:46pm

0 notes

Foto til utstillingskatalogen.

9:40pm

0 notes

Innsjutt

4 boliger har blitt til 3. På tide å bestemme hva som skal stilles ut, og hvordan illustrasjonene skal være. Også bygger vi modell.

ber 5, 2012 at 4:34pm
0 notes

Time to eat the dog?

— The real guide to sustainable living. [Link](#)

4:31pm
0 notes

Veiledning 5. desember

Veiledning i mårrest med Bjørn og Are.

Når vi nå begynner å nærme oss slutten av prosessen er det smart å gå tilbake til utgangspunktet og sjekke om vi om det henger sammen på alle nivåene. Har noe blitt borte? Hvordan bearbeider vi informasjonen og undersøkelsene vi har gjort underveis slik at alt bidrar til fortellingen?

Tilbakemelding på boligene:

A: Musiker/gullsmed

Må få inngangssonen til å fungere. Himmelretning, lagring, veksthus. Kan man ta morgenkaffen der, og dermed ikke behov for plutting ute? Studioet bør ned på bakken. Heller halvklimalisert rom over som kan fungere som drivhus/inspirasjonsrom/overnatting(?). Det handler om skjæring – og vi forholder oss til dette på boligene.

B: Kokk/frisør

To scenarier i forhold til drivhuset: Enten blir dette et flott, grønt rom man kommer inn i, eller så er alle plantene i veien når man kommer hjem med ting og tang. Vi må se på bredden og eventuell tett vegg mot veien som kan brukes til oppbevaring.

Det halvklimaliserte rommet med trappen ned kan bli et rom som soverommene utvides inn i. Hvordan er taket, og hvordan kommer lys inn? Overgangssonen nede ved frisøren må sees på.

Kan badedøren være direkte fra det store soverommet? Da slipper at stuen flyter ut i en gang. Da må man gjennom det rommet for å komme til badet, men det rydder opp, og man slipper "laila-soverommet" (vegg ved fotenden på senga).

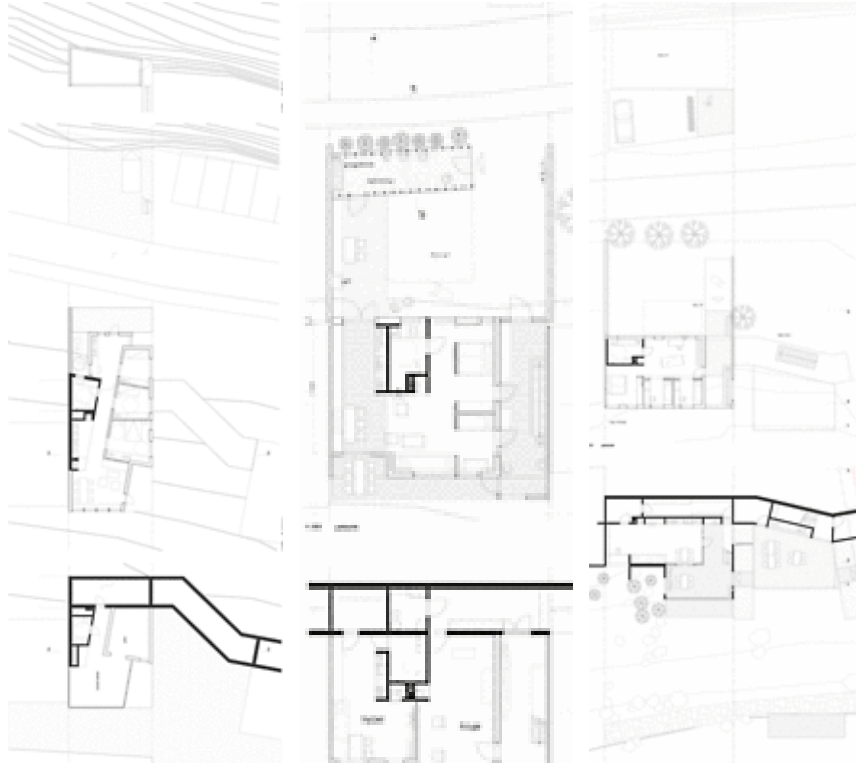
C: Lege/Økonom

Møbler uterommet langs hele parsellen. Hva med utvendig bodplass, levegg, overdekning/carport osv. Dette gjelder alle utsnittene.

Vi har lagt en del premisser til grunn og nå ser vi konsekvensene i boligene. Et eksempel her er badet som ligger i 2. etg. Fra kjøkken/stue i 1. må man ut i et halvklimalisert rom for å komme opp. Vi har vurdert om vi skulle tegne inn en wc i 1. men det er bedre å stiple denne, for å vise at det går an, men at vi velger å ikke gjøre det.

Til slutt kan vi ta en vurdering på om vi skal tone ned betongskivene i 1. etg som terrenget kommer opp i. Kan være litt "less is more" i forhold til det...

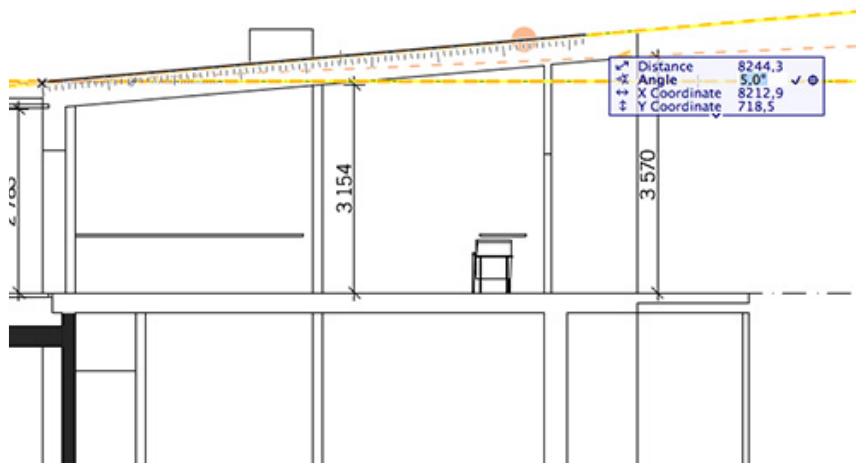
3:45pm
0 notes

Vi har byttet program på parsell C og D. C har blir en bolig med 3 soverom, og D blir hyttekollektivet. A til C tegnes ut i 1:100. D framstilles skissert.

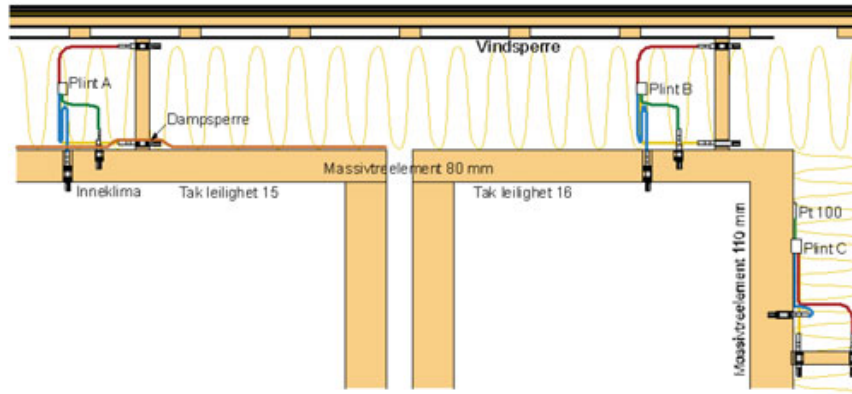
ber 1, 2012 at 9:33pm
0 notes

Hva med taket?

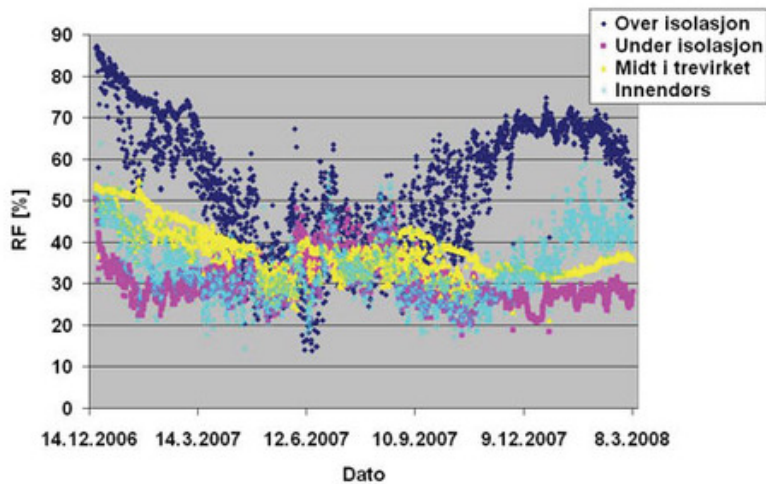

Vi har jobbet med pulltak med 5° vinkel. Hvordan fungerer dette med ønsket om en dampåpen konstruksjon? I følge Byggforsk er minste vinkel på luftet tak 10 – 15 grader. Hvis vi tegner et kompakt tak må vi finne en måte å håndtere regnvann og snøsmelting på. Dette kan tas ned i kjernen, men det virker litt komplisert for en liten bolig.

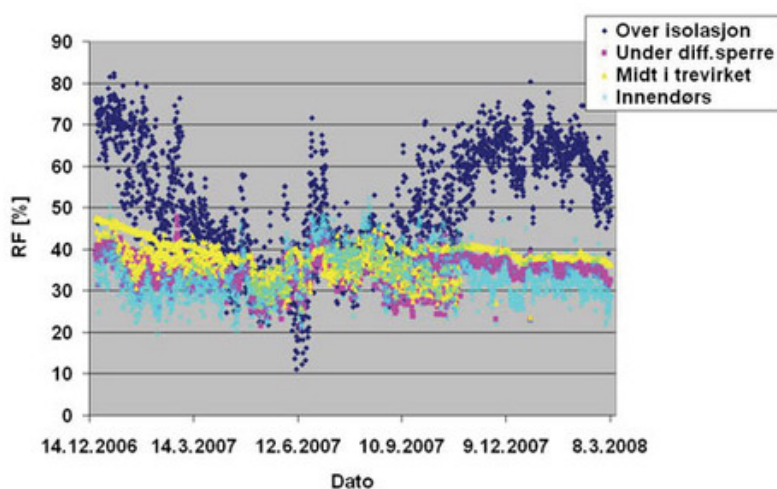
Ungdomsboliger i Hokksund

Sintef har foretatt fuktmålinger av et prosjekt med flatt luftet tak basert på massivtrelementer. Taket har en helning på 6 grader og er 12 meter langt. Det ble utført i to varianter, med og uten dampspørre. Målingene ble gjort over en periode på ett og et halvt år etter oppføring.

Figur 3.12
Relativ fuktighet målt på forskjellige steder i taket over leilighet nr 16. Taket har ikke dampsperre.

Figur 3.13
Relativ fuktighet målt på forskjellige steder i taket over leilighet nr 15. Taket har dampsperre

Konklusjon:

“Som figur 3.12 og 3.13 viser er det bare mindre forskjeller i fuktinnivå i taket i de to leilighetene og **for begge takene er en godt innenfor sikkert nivå** hva angår fare for høye fuktinnivå i treverket og muggvekst.

Til forskjell fra konstruksjonene som er studert ved beregninger er det å bemerke at taket i Hokksund er en lufta takkonstruksjon. Flate, lufta tretak er en konstruksjonstype en har begrenset erfaring med og som man i mange tilfeller ikke har anbefalt. Men gitt at vindforholdene på stedet er gunstige med tanke på gjennomlufting, takets geometri er enkel, taket ikke er for stort og detaljutforming av inn- og utløp av luftespaltene er vel gjennomarbeidet har de normalt god uttørkingsevne. Det er erfaring for at lufting av flate tak byr på utfordringer med tanke på å sikre effektiv og tilstrekkelig lufting når takene blir store og geometrisk kompliserte. Taket i Hokksund har enkel geometri, er kryssløst og har en bredde på 12 meter. Ut fra slike vurderinger bekrefter målingene at dette taket har tilfredsstillende selvuttørking.”

Hele rapporten kan leses her .

Fire scenario

De fire parsellene vi tegner ut, er delvis basert på scenarioer fra brukere hentet fra mulighetsstudien til Pir 2/Roar Svenning. Forskjellige brukere skaper selvfølgelig forskjellige situasjoner, men vi har også prøvd å undersøke forskjellige organiseringer av kjernen og inndelinger av parsellen på de ulike scenarioene.

A: Musiker og gullsmed + to barn

Musikeren har studio med mulighet for overnatting, og arbeider ellers hjemmefra. Gullsmeden trenger verksted og galleri, som er plassert ned mot boardwalken. I 2. etg ligger boligfunksjonene og private uterom. Studioet ligger oppe i fjellveggen.

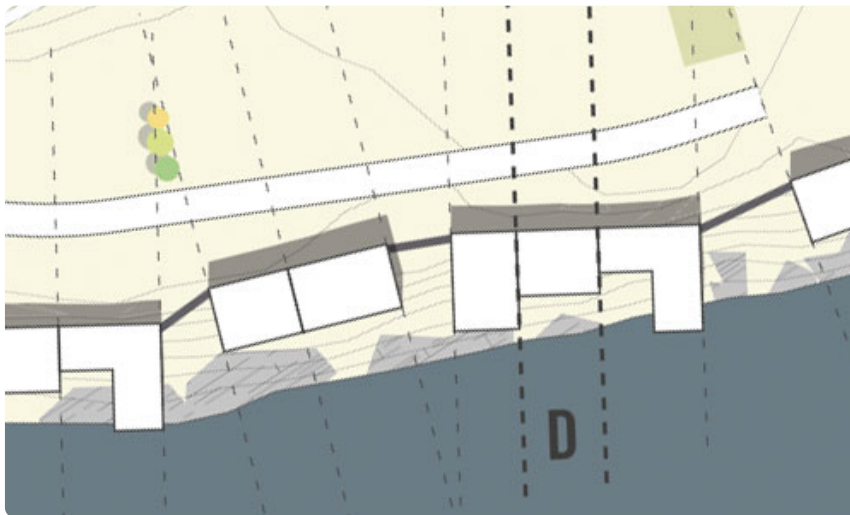
B: Kokk og frisør + 1 barn + utleie

Nede ved boardwalken ligger frisørsalongen. Her ligger også hybelen med egen inngang. Familien er nesten selvforsynt på grønnsaker, og trenger både varmt og kaldt drivhus, i tillegg til mye dyrkbar flate.

C: Bo- eller hyttekollektiv

Kollektivet består av tre private deler og en felles oppholdsdel. Mulighet for single å etablere seg på stedet. Kan også fungere som en familiebolig. Parsellen ligger ut mot en kile med tverrforbindelse. Denne fungerer som et felles uterom for beboerne.

D: Lege og økonom

Opptatt av natur, og friluftsliv. Parsellen ligger på den sørligste delen av området, og har den private delen ned mot vannet.

2:13pm
0 notes

Oppdatert situasjonsplan med markerte utsnitt.

Strukturen består av parseller delt opp av kiler i to varianter. De som åpner seg mot fjellveggen har parkering i bakkant og en gangsti ned mot sjøen. Kilene som lukker seg mot veien inneholder fellesfunksjoner for beboerne. Lang vannkanten ligger en gangsti som binder kaien, bygdeboksen/matflåten med resten av området.

Beltet til venstre ligger tett på vannet, med en kai foran. Boligene her er tilrettelagt for næring i 1. etg og boligfunksjonene i 2. etg.

Beltet i midten består av rene boligparseller, hvor eventuell næring ikke er så besøksintensiv.

Til høyre ligger et friområde med boliger på kanten ned mot vannet. Her er det høyest nivåforskjell fra veien ned til fjæra.

er 24, 2012 at 4:28pm
0 notes

Modellbygging

På tide å få opp det nye situasjons-grepet i modell, og se hvordan strukturen blir..

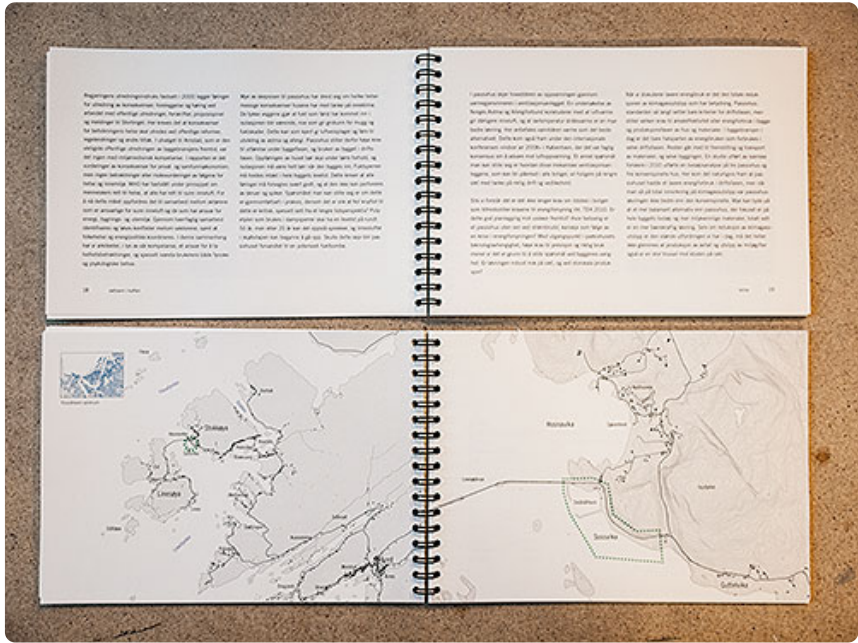

3:34pm
0 notes

Printing av forarbeidet

På mandag er det endelig innlevering av forarbeidet. Selvfølgelig var printeren helt utafør, og hele gullrekka røyk i et print-maraton uten sidestykke. Etter mange fiffige forsøk med sider fulle av svarte streker og halve innholdet opp ned, fikk vi til slutt ut tre eksemplarer med farger og all tekst på plass.

Vi har slitt kjempelenge med å finne tittel til arbeidet vårt. Etter mange runder med forslag som "Inside/Outside", "Bygg-da", "Mellom bølger og berg", "Havbygd", "Havbitat", "Trivelige Sossvika:)" osv fant vi ut at arbeidstittelen fra i vår kanskje var grei likevel. Så det ble "Saltvann i kaffen"!

er 15, 2012 at 2:43pm
0 notes

Grafisk profil

Hvordan skal uttrykket på de forskjellige tegningene være? Vi prøver å få opp en dummy av plansjen og spikre uttrykket på materialet. Det er greit å ha dette på plass før vi begynner å produsere tegninger i og med at vi er to.

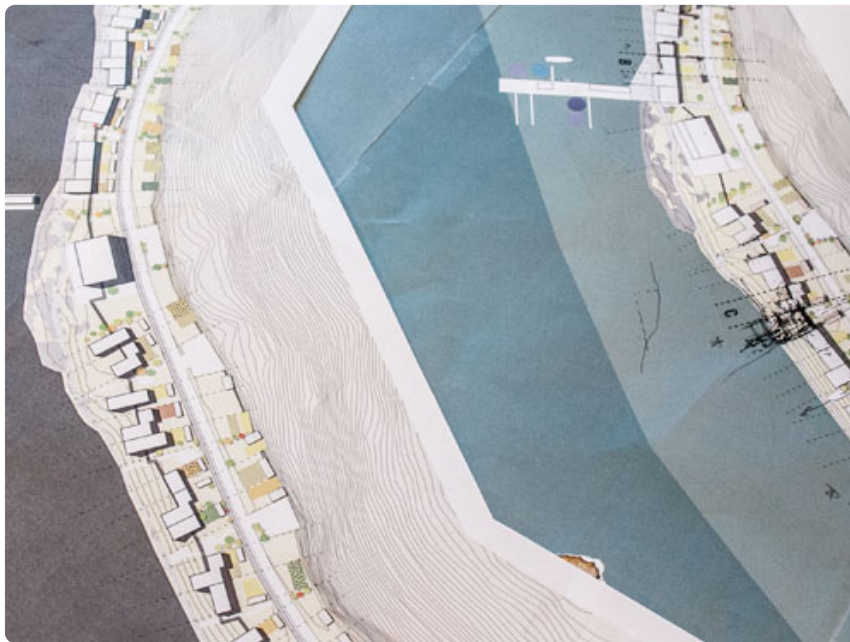
Tekniske tegninger / plan, snitt, fasader osv

Vector rett fra Archicad/Illustrator (venstre), eller bearbeidet med teksturer (høyre)?
Rene vector-tegninger kan bli veldig fine hvis man bearbeider med forskjellig hatching og linjetykkelser. Skyggelegging kan også bli fint, og "fyller" litt mer på plansen, men det er jo tidkrevende!

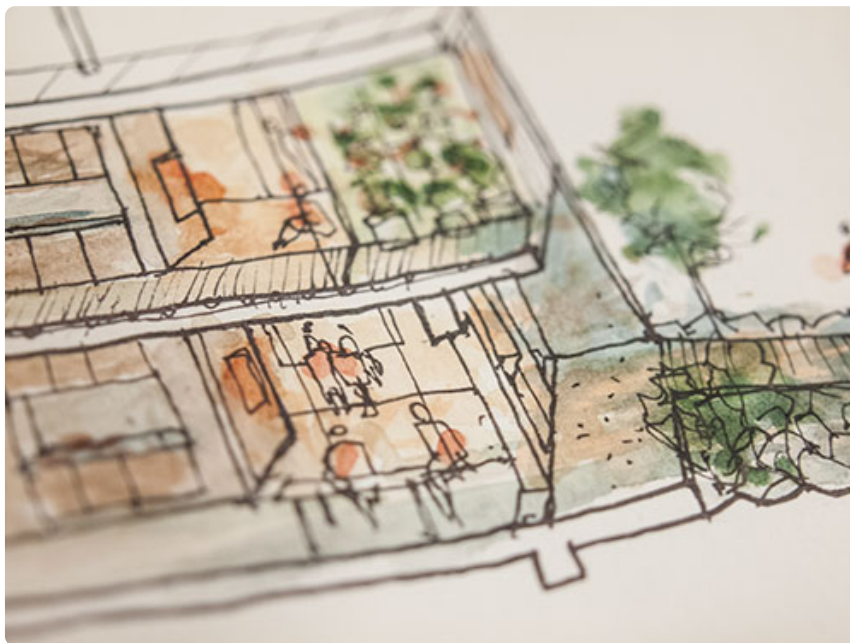
Situasjonsplan

Situasjonsplanen vår blir ganske stor på plansjen, og blir et viktig element. Vi har prøvd litt med sort/hvitt, men vi går for en fargelagt plan. Kanskje denne kan få litt mer collage-preg i kontrast til de presise tegningene av typologiene? Og så er det farger da – vanskelig som alltid....

Visualiseringer

Vi prøver å la visualiseringene formidle karakter og stemning, og heller være litt mindre presise. Hvis vi lar mye av prinsipper og tegninger være sort/hvitt vil de fargede visualiseringene også komme mer fram.

er 12, 2012 at 3:29pm
0 notes

Veiledning

Globalt

Fortell om prosessen opp til den argumentasjonsrekken vi nå viser. Ta forbehold om slike regnestykker. Alltid faktorer man ikke vet om, som kan gi store utslag. Vi har ikke tenkt å kalkulere energibruk osv i boligene fordi vi ser at dette blir for omfattende. Da blir disse tallene mer for å gi et bilde på hvor vi står i verden i dag.

På fokusområder må «Forbruk/ferie» med. Mye vi kan ta med herfra. Det ligger der.

Bjørn Otto: «Jeg bor på gård og føler ikke at jeg har behov for hytte.» Vi prøver å oppnå kvaliteter i boligen som fjerner ønsket om hytte. Men en form for bomulighet i byen man sikkert interessert i?

Region

Har vi tett alle hull? Mesteparten av diskusjonen på en sensur har en tendens til å havne der oppgaven er svak. Ligger mange kvaliteter i regionen rundt øya.

Vi må se på 3 punkter:

1. Hva i regionen oppfyller vi trekker fram i globalt perspektiv?
2. Hva tilfører prosjektet vårt som ikke finnes der i dag?
3. Hva løser ikke prosjektet?

Bruddet er viktig i en tektonisk diskusjon. Dette finnes mange plasser i Norge.

Stedet er ikke ett tettsted, men en sekvens langs kysten. Flere steder som er helt klart forskjellige.

Are: «På grunn av brua er Linesøya en park.»

Hvordan er situasjonen i 20XX med hytter og befolkning osv?

Struktur

Den delen av området med offentlig kai mot vannet må gjøres tydelig! Det må komme klart fram at den offentlige siden er ned mot vannet. Se på fiskevær. Type rom og strukturer. Klimatilpasning av kaia og siden ned mot sjøen.

De nye kilene er fine. Begynner å få rom som minner om det man kan finne på fiskevær.

Sykkelutleie? Utleie-leiligheter om sommeren? Smart med hybler.

Hva er formingselementene i situasjonen?

Vi trenger ikke jobbe mye med fjellveggen nå, men prøv å vis noen eksempler på hvordan den kan brukes. Hvordan kan sikring bli til fantastiske rom?

Hva med forbindelse opp til platået over?

Boform

Små boliger må ikke bety små rom. Jobb med rommene slik at de forlenges ut i hverandre, og ut i halvklimaliserte/uterom. Dette klarer vi med kjøkkenet i «Kokkeboligen». Jobb i modell her. Fortsett med 1:50-studier.

Få med klimatilpasning av uterom ut mot kaia også. For hybelen og frisøren.

Ikke kom med pekefingeren om boplikt. Kanskje det kan være en form for hytter her? Det kan være en mykere overgang til å flytte dit. Kan man tenke hytte som fungerer mer som et kollektiv?

I stedet for å generalisere de boligene vi arbeider med nå, beholder vi scenarioene. Kan ta ut generelle prinsipp for formgivning av disse. Det er jo tanken at parsellene skal utvikles etter hvert, så 4 generelle boligtyper er uansett ikke helt i tråd med det.

Det dreier seg om:

1. Krefter
2. Klima
3. og smarte sammenhenger

Og legg bort flipp-opp-senga:-)

3:25pm
0 notes

Ny situasjon

3:19pm
0 notes

Transport

Carpool med elbiler i fellesområdene

Gang og sykkel

verdiskaping i hjemmet

Naturopplevelser i nærområdet

Spredt bosetning betyr også større avstander. Det er en utfordring med økt transport av mennesker og varer. Elbil kan være en mulighet. Fra Sossvika er de fleste mål, inkludert Årnes, innenfor grei kjørelengde.

Samtidig som distriktsutbygging bringer transportdebatten på banen, er det 418 000 fritidsboliger i Norge. Mange kjører til og fra hytta hver helg. Hvis man bor så tett på naturen føler man kanskje ikke behovet for hytte?

3:14pm
0 notes

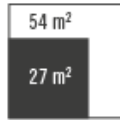
Energibruk

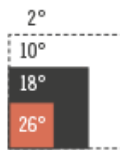
Fortetting

Fleksibel og fornybar energiforsyning

Halvering av klimatisert areal pr. person

Temperaturdifferensierte romforløp

Gjennomsnittlig boareal per person i Norge i dag er 54 kvm (2006, ssb). 80% av klimagassutslippene i byggebransjen er direkte knyttet til arealbruk.

er 12, 2012 at 3:09pm
0 notes

Mat

Globalt

Utarming av fosfor er et økende problem som ikke får like mye oppmerksomhet som CO₂-utslipp. Stort sett hele verdens landbruk er basert på gjødsel med fosfor, og i likhet med olje vil det være enorme konsekvenser ettersom tilgangen blir vanskeligere.

I dag får vi 20 prosent av proteiner fra animalske kilder. Produksjonen binder enorme arealer og vannmengder. Andelen må reduseres til fem prosent innen 2050 for å møte befolkningsveksten. Dette forutsetter at ressursene i verden fordeles helt jevnt.

Struktur

Matflåte og bygdeboks

Samarbeid med landbruk i
nærområdet

Havet kan bli en enda viktigere næringsressurs i framtida. Sjømatflåten er et senter for forskning og utvikling av alternative ressurser fra havet, som alger, tang og tare. Det fungerer også som fiskemottak og utsalg.

Boform

20% av maten produseres
på parsellen

Kompostering

Energimessig sparer en familie på 4 personer som dyrker 1/5 av maten sin selv like mye energi som om de skiftet sin gjennomsnittsbolig med et lavenergihus etter strengeste regler (eller ca. 10 000 kWh spart pr år).

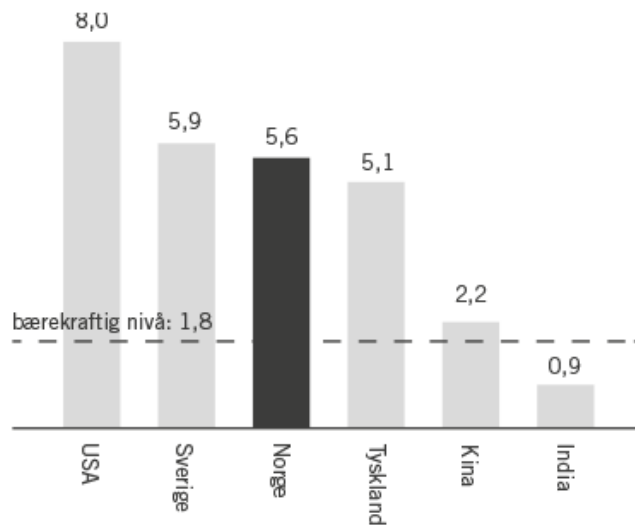
3:01pm
0 notes

Fotavtrykk

Økologisk fotavtrykk er et mål på menneskelig forbruk av naturressurser. Målet gir et tall for hvor mye produktivt jord- og vannareal som kreves for å produsere de ressursene vi forbraker og for å absorbere våre utslipp, og måles i globale hektar (gha).

Ved å sammenlikne fotavtrykket med naturens evne til å fornye disse ressursene, kan en vurdere om forbruket er bærekraftig eller om vi overforbraker av naturkapitalen.

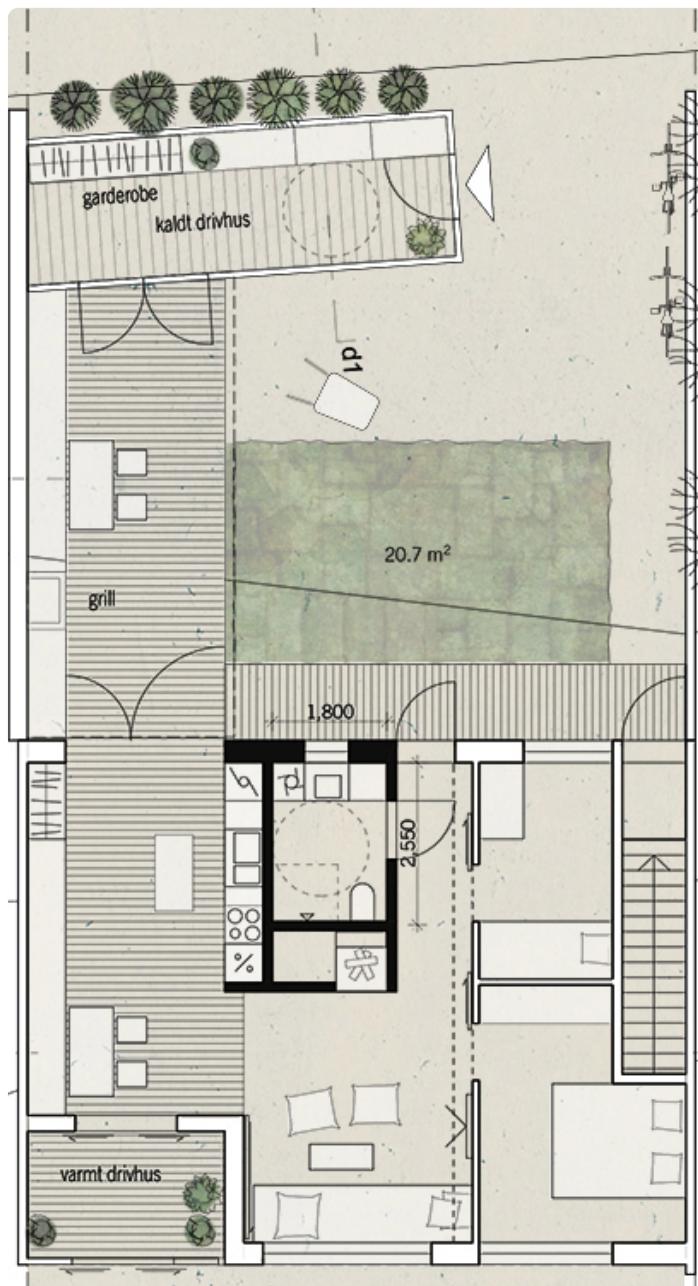

I Norge bruker vi i gjennomsnitt 5,6 gha per person. Hvis alle i verden skulle leve slik trenger man nesten 4 jordkloder. Vi har som mål at de som bor i Sossvika skal halvere fotavtrykket sitt.

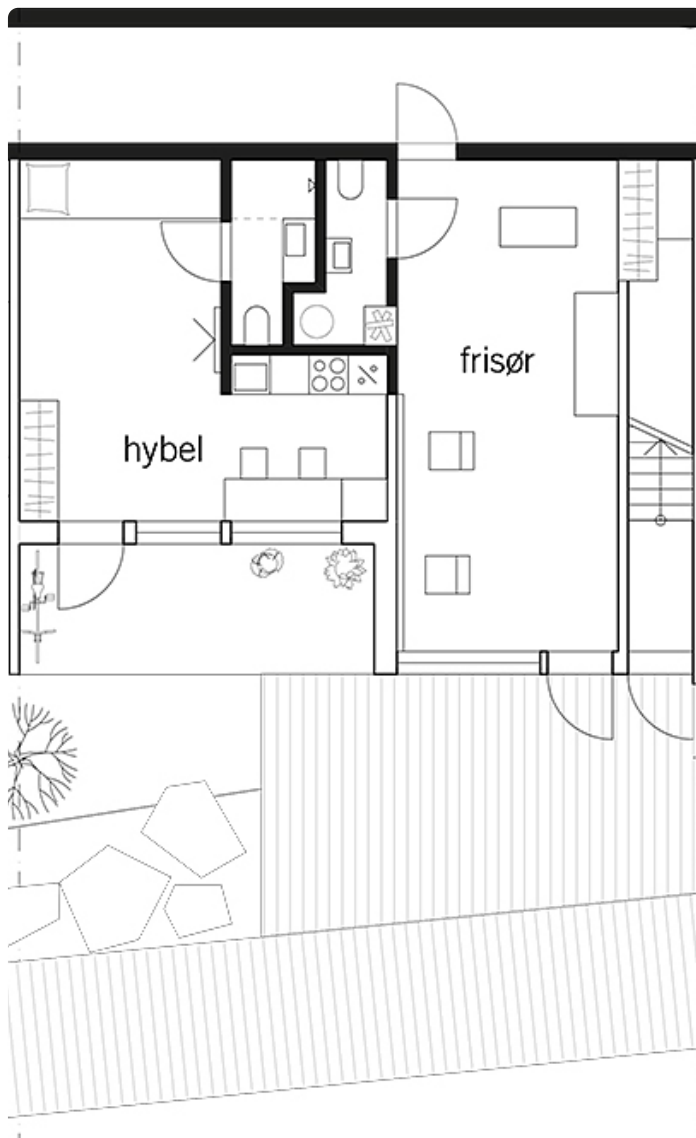

Ca tre fjerdedeler av en vestlig persons andel av fotavtrykket kommer fra kilder man har kontroll over, resten går med til kollektive formål.

En persons forbruk kan grovt deles i fire like store kategorier: mat, bolig, transport og diverse forbruk. Prosjektet skal diskutere alle disse.

2. Etasje, mot gaten

1. Etasje, mot stranden

2:18pm
0 notes

1:24pm
0 notes

Update

Nå er det noen uker siden vi har lagt ut noe materiale. Vi har tegnet på 4 boliger – to i beltet med kaifront, og to på de rene boligparsellene lenger sør på tomten. Vi har også gått flere runder på argumentasjon og tilnærming til oppgaven.

I mårrest hadde vi veiledning med både Bjørn Otto og Are, hvor vi fikk presentert oppdatert prosjekt på alle nivå. Vi føler at ting begynner å gi mer mening nå, og vi fikk mange gode innspill fra veilederne.

Da er det bare å gå i gang med de siste 5 ukene!

Veiledning med Are

Overordnet grep

Parsellstrukturen og samspillet mellom bolig og næring gjør at vi har fått en annen tilnærming til regulering av området. Den handler i stor grad om sambruk / urban struktur – det å være nære er en kvalitet! Som vi så fra Mausundvær ligger denne urbaniteten kanskje i kaia.

Vi regulerer ikke inn enten bolig, næring, infrastruktur osv. Vi sier at man kjøper en parsell, som går fra sjøen og opp langs bergveggen. Gjennom parsellen skjærer føringsåren og veien. Alt kan foregå her, være seg en bolig, hytte, næring eller en kombinasjon. I tillegg legger vi føringer på areal pr person og program (dyrking, klimasoner, offentlig og private soner, etc). Kombinasjon av bolig / arbeid legger til rette for lokal verdiskapning (akkurat som tradisjonelle gårdsbruk).

Nå er det viktig at vi får konkretisert hva som er fast og dermed legger føringer...

Scenario

Nå må vi begynne å være konkrete. Hva hvis vi tar for oss noen scenarioer med forskjellige folk som flytter hit, finner deres programkrav, og tegner ut spesifikke løsninger. Da er det kanskje enklere å finne likhetstrekk og elementer som vi kan generalisere etterpå. 8 scenarioer kan f.eks bli til 3 hovedtypologier. Det er viktig at vi er klare på hva som er fastsatt og hva vi sjonglerer.

Finn spillereglene!

Eksempler på krav:

Bærekraftig areal er 50% av det vi har i Norge i dag. Areal pr person er 25m². På samme areal/tomt som det bygges en bolig i dag skal det være en bolig og to arbeidsplasser.

Parsellen skal ha 40m² oppvarmet kjerne, tverrforbindelse ute/halvklimalisert, 10m² vertikal hage, osv.

Skal inneholde en struktur som kan brukes som atelier / bolig deler av året / til utleie / hytte ...

Og til slutt:

Hele parsellen kan utvikles.

Ulv i fåreklær

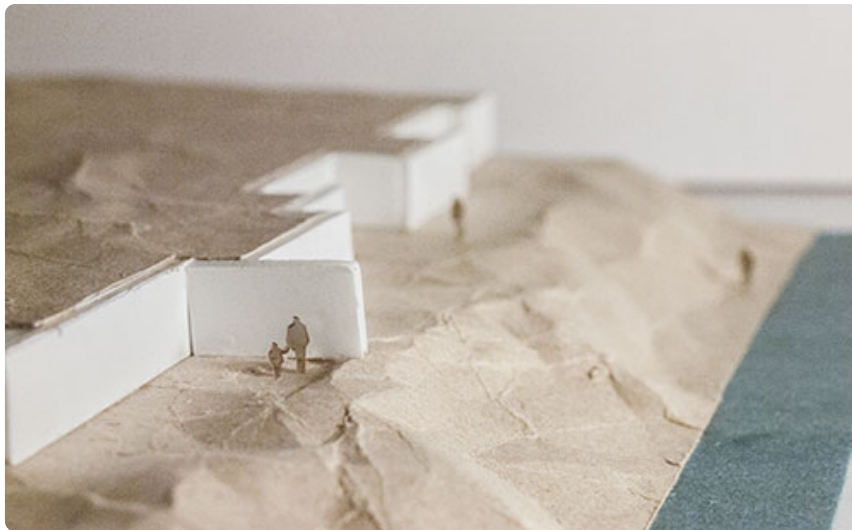

Lokal byggeskikk. Betonghus pyntet med trekledning, tilnærmet flatt valmtak og kvadratisk plan.

er 20, 2012 at 9:51pm
0 notes

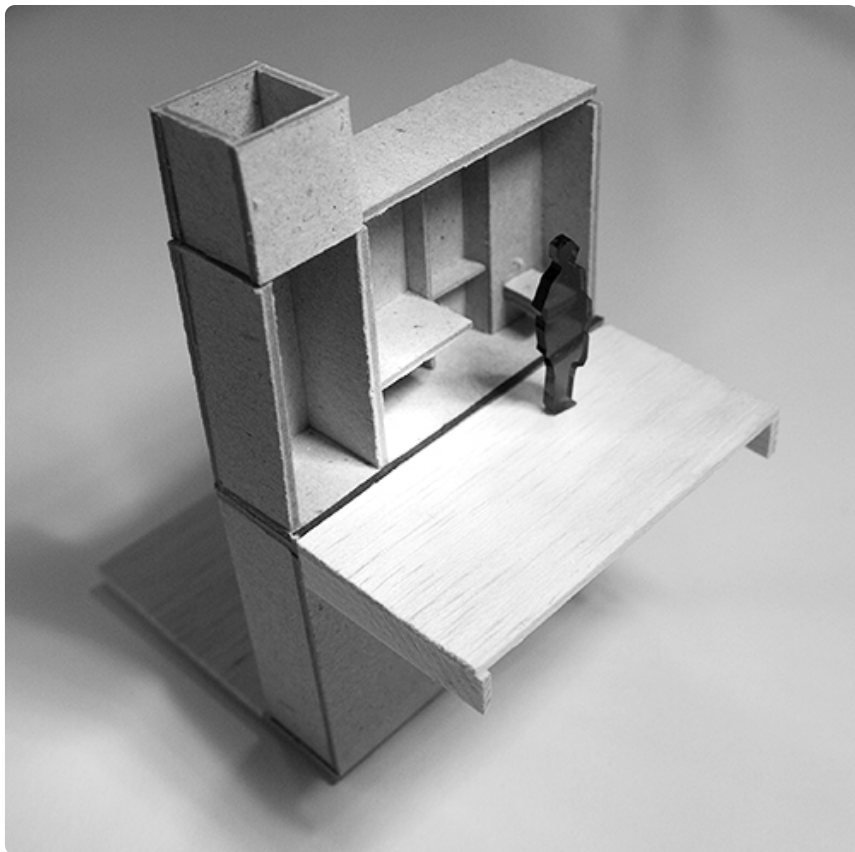
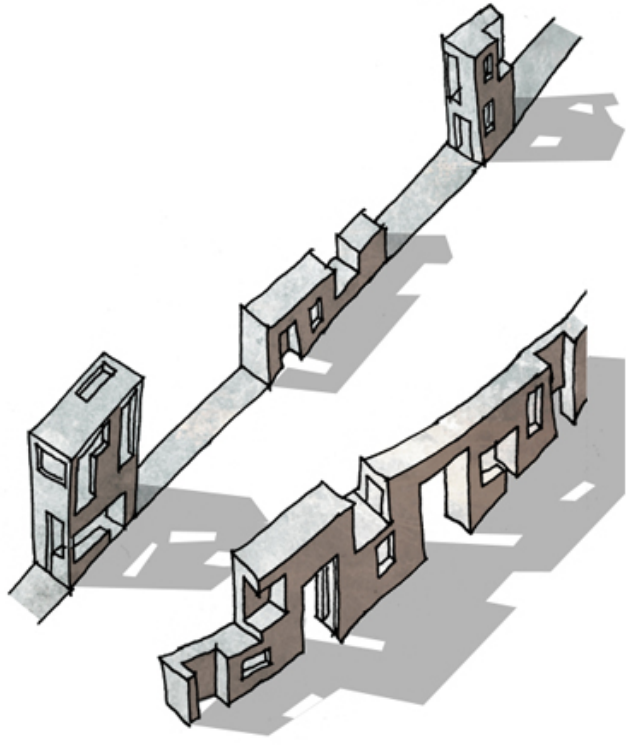
Veggmodell

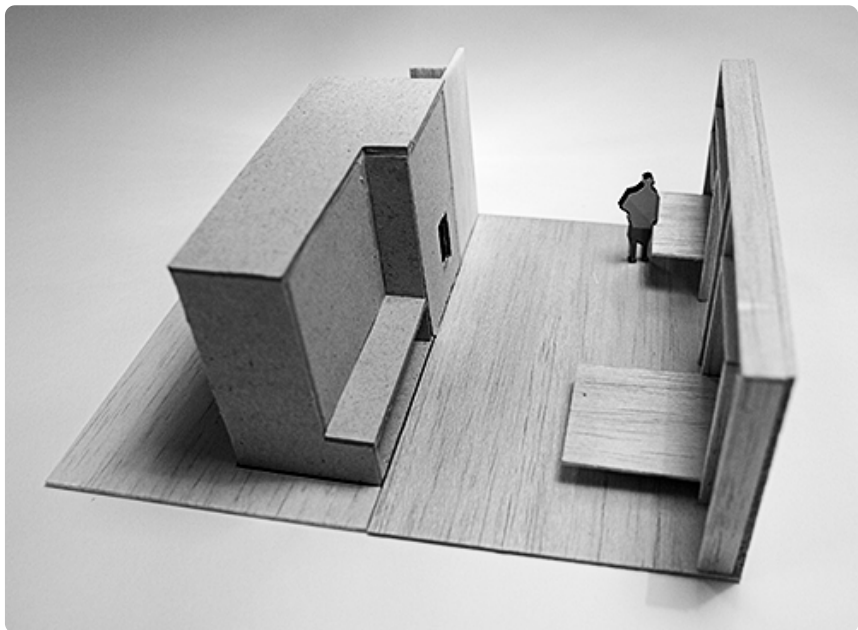
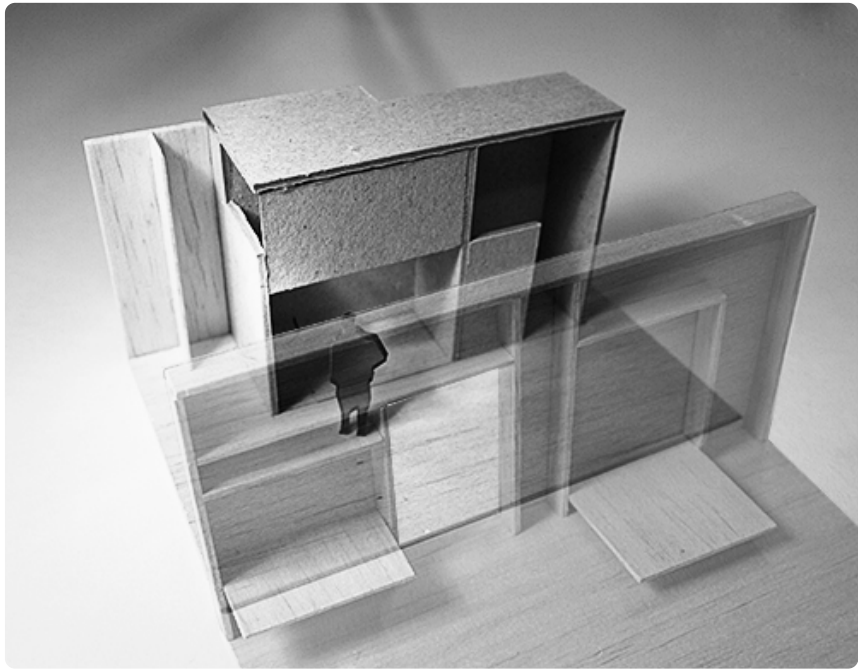
Studie av hvordan føringsveggen kan skape rom og private soner langs vannet. Og en ny måte å lage terreng på.

4:18pm
0 notes

Kjerner

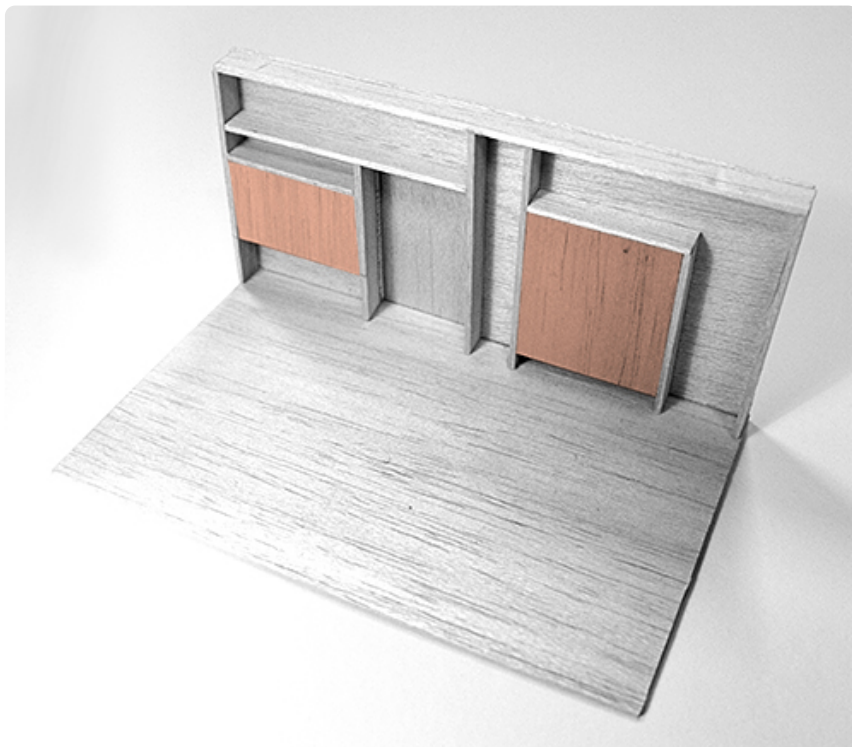

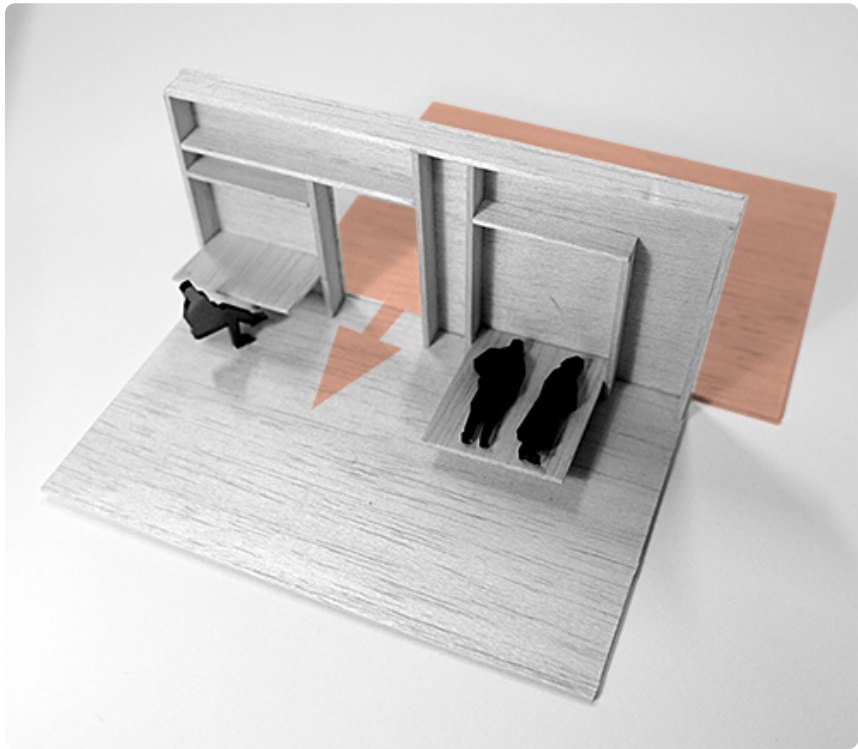
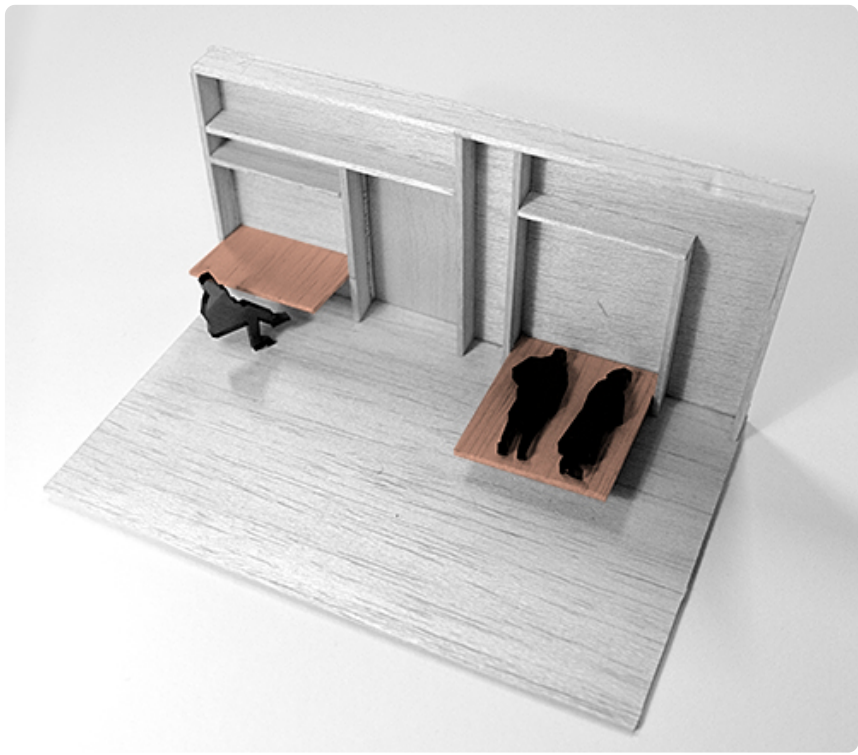

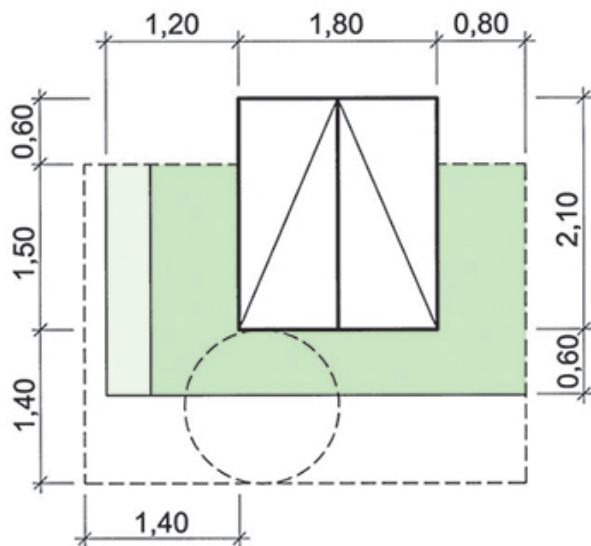
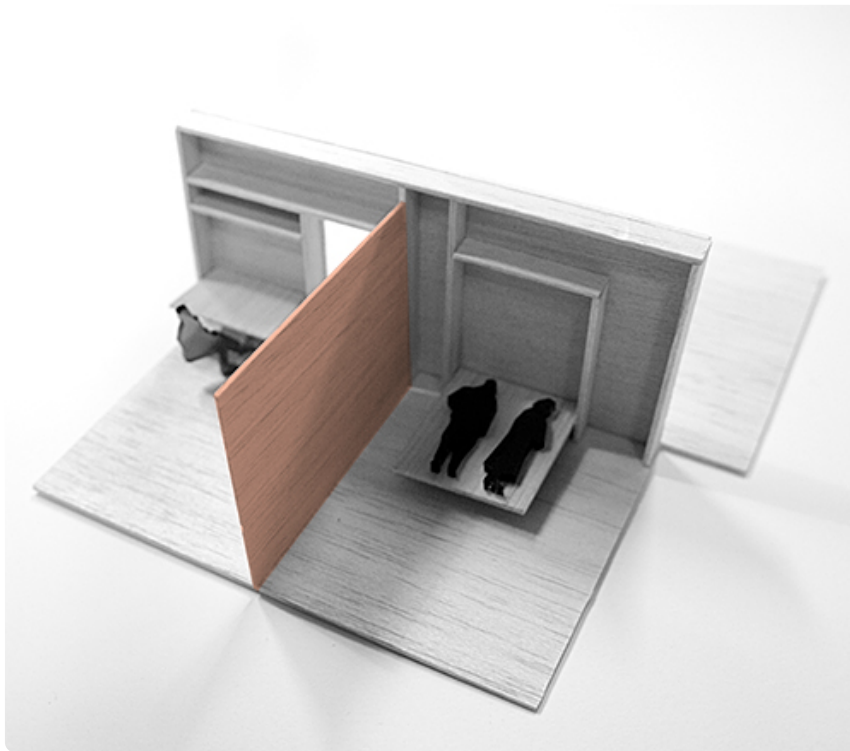
<http://www.archdaily.com/1706/house-muller-gritsch-afgh/scan18/>

er 17, 2012 at 7:11pm
0 notes

Flippevegg

Ved å flippe opp sengen kan man potensielt frigjøre 10-13 kvm (fig. hentet fra byggforsk)

6:57pm
0 notes

Scenario

Vi har utsatt Bjørn Ottos "intensiv-prosjekt" noen dager for å prøve å jobbe oss litt inn i programmet. Vi har satt opp noen scenario som beskriver forskjellige situasjoner i boligen.

Fisketur

Båten legges til i småbåthavna. Inne på land er det en lang benk for å gjøre opp fisk og vaske utstyret. Et lett tak holder regnet borte. Med fisken i bøtta rusler man langs stranda bort til boligen. Først kommer man inn i den halvklimatiserte sonen. Her henger man opp redningsvesten, kjeldressen og setter fra seg støvlene. Fiskeutstyret går i redskapsboden, som er tilgjengelig både fra innsiden og utsiden. Materialene er grove og billige og tåler litt skitt og saltvann. Etter en liten tur innenfor for å ha på seg noen tørre klær er det tilbake til grovsonen for å filetere fangsten. På arbeidsbenken kan man filetere fisken. Her har man også en utslagsvask og en fryser. Blir det mye søl er det bare å spyle gulvet.

Krav:

Grovkjøkken med utslagsvask og arbeidsbenk, sted å henge klær til tørk, lagringsplass (bod), fryser. Felles arbeidsbenk ved havna.

Kajakk

I fjæra nedenfor boligen har man laget en liten rampe for å komme opp med kajakken. Oppe ved huset spyles den fri for saltvann før den henges opp under tak. I den halvklimaliserte delen innenfor kan man henge utstyret til tørk.

Krav:

Sti fra sjøen og opp til boligen. Vanntilgang utendørs, oppheng for 5m lang kajakk under tak. Sted å henge klær inne.

Snekring og hobby

Arbeidsbenken er lang nok til å kunne brukes som arbeidsflate for hobbysnekkeren. Her har man plass til noen maskiner, som en liten dreiebenk, en pussemaskin osv . Verktøy har man plass til i redskapsboden. På varme sommerdager står dørene åpne og vinden gjennom virker svalende. Selv om rommet varmes opp av solinnstråling, kan man fyre i vedovnen ved behov.

Krav:

Vedovn i halvklimaliserte del. Oppbevaring. Bod som er tilgjengelig fra innsiden og utsiden.

Dyrking

Parsellen har mange muligheter. Ned mot vannet er den eksponert, og man får havet rett inn. På oversiden ligger et mer skjermet område, perfekt for dyrking av grønnsaker, og plass til å ha et par høner. Ved den halvklimaliserte sonen har man bygget ut et drivhus. Det bruker samme konstruksjonssystem og blir en naturlig forlengelse av huset. Disse rommene kan også slås sammen og brukes til spesielle anledninger. Den sørvendte bergveggen har blitt sikret mot ras av en stålstruktur med netting. Denne er tilpasset slik at planter kan vokse oppover. Nedenfor har de aller ivrigste satt opp et ekstra drivhus.

Krav:

Plass til utendørs dyrking. System for sikring av bergveggen som man kan bruke til dyrking. Mulighet til å bygge ut med eget drivhus som en forlengelse av halvklimalisert sone, evt brukes hk som drivhus.

Hugge og lagre ved

Vedreisen på utsiden vises som et tydelig element både på utsiden og innenifra. Konstruksjonssystemet er laget slik at vedstablene blir en integrert del av fasaden, og vokser og krymper med årstidene. Den er størst om sommeren og sørger da for solavskjerming inne. Gjennom vinteren krymper den og lar mer lys komme inn i rommet innenfor. Veden kommer fra skog i området.

Krav:

Vedreis i konstruksjonssystemet dekket av takutstikk. Filtrerer lys og fungerer som solavskjerming.

50-årsdag

En gang i blant er det ekstra fint å ha plass til slekt og venner. Konfirmasjoner, 50-årsdager osv. Man booker Bygdeboksen til middagen. Her er det kjøkken og plass til større grupper. Det store rommet varmes opp for kvelden, og man kan nyte middagen med panoramautsikt til det store havet. Hjemme har man tent opp i ovnen i den halvklimaliserte delen. Verktøy og utstyr er ryddet bort, og man har fått plass til 10 liggeunderlag på gulvet. Med litt kreativ bruk av sofa og spisebenken har man fått plass til alle. Neste morgen er det frokost ute på den skjermede spiseplassen utenfor. Hardhausene dusjer ute i kaldvann. Litt surt vær, men en stor kopp kaffe gjør

underverker.

Krav:

Bygdeboksen tilgjengelig for leie. Ovn i halvklimalisert del med gulvplass til madrasser (evt ta med liggeunderlag og sovepose). Utendørs dusj med kaldvann.

Fårikalmiddag

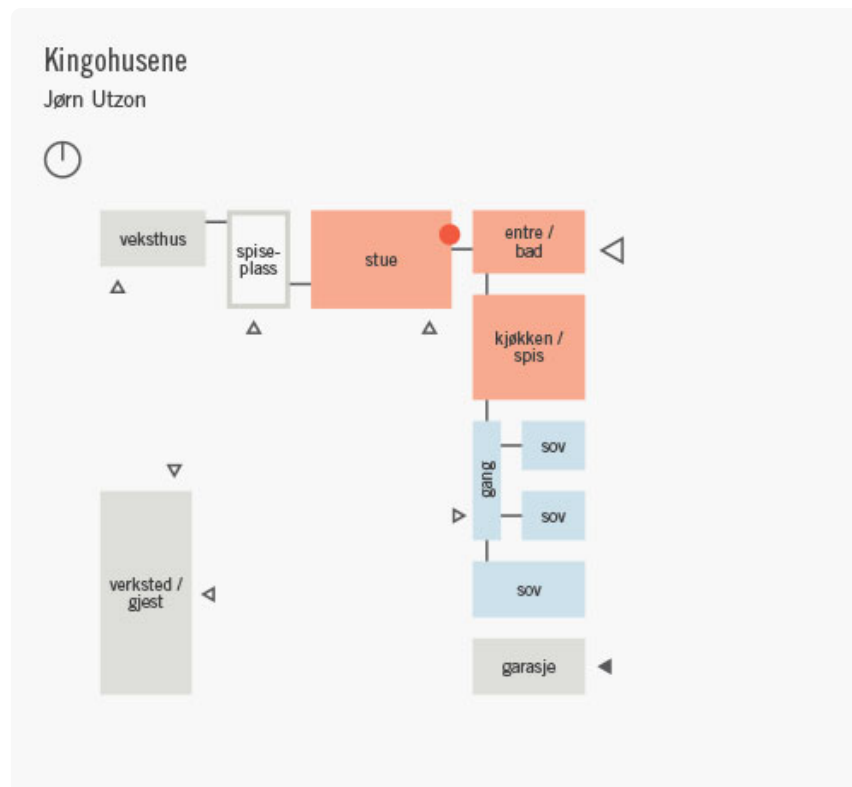
Høsten er på vei og kveldene er blitt kaldere, men betonggulvet er fortsatt varmt etter at ettermiddagssola har stått på. Langbordet har fått plass ute i det halvklimaliserte rommet. Mellom tomatplanter og fiskegarn er det dekt på til fårikål-lag. Strålingen fra ovnen varmer. Det er blitt mørkt ute, men inne faller lyset ned på plantene og lager en lun atmosfære for kvelden. Ute herjer høst-havet.

Krav:

Termisk masse i halvklimalisert del. Vedovn til sporadisk oppvarming.

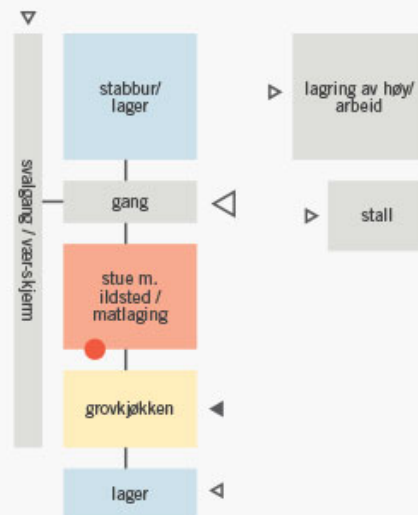
6:34pm
0 notes

Organisering av klimasoner

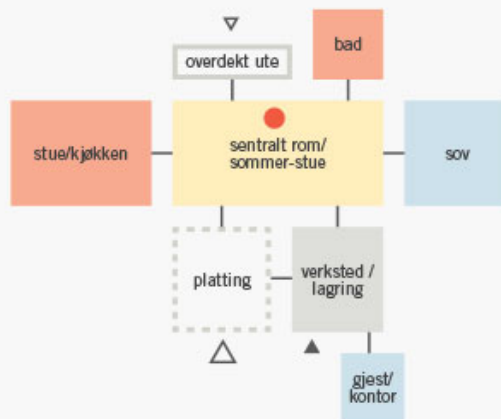
Store Okse (utsnitt), Vestlandet

Gammelt klyngetun

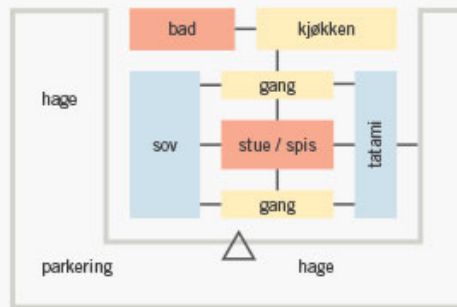
Fritidsbolig, Håen

Eggen Arkitekter

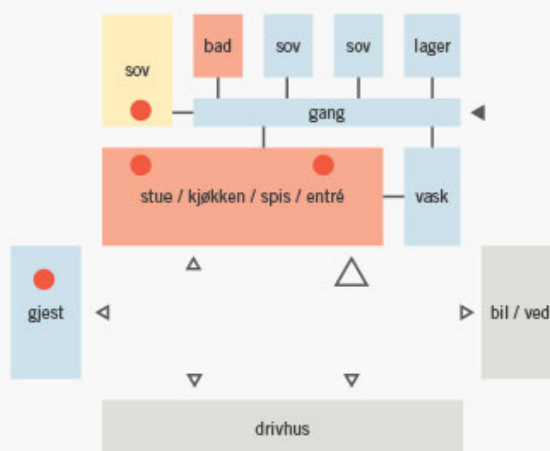
House N

Sou Fujimoto

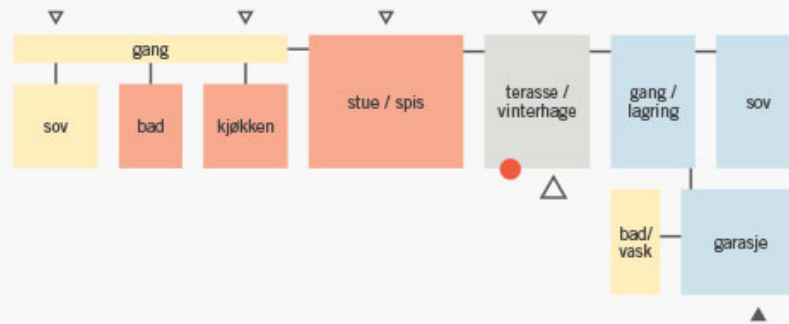
House in the thicket

Kasper Lundgaard

Fredericks House

Glenn Murcutt

Legende

- Inngang
- Grovinnang
- Bi-inngang
- Ildsted
- Romforbindelse
- Klimatisert, oppvarmet
- Klimatisert, delvis oppvarmet
- Klimatisert, uoppvarmet
- Halvklimatisert
- Uterom under tak
- Bearbeidet uterom

I dag har vi sett på noen prosjekter som jobber med klimasoner. Tre kategorier utkrystalliserer seg: Lang-hus, tun, og rom rundt et sentralt rom (eller som vi har døpt dem: linja, klumpen og løken).

Et fellestrekk er at uoppvarmede rom får spillvarme fra varme rom. Ildstedet kan være plassert i den varme kjernen (eks. Store okse), eller som varmekilde for et halvklimatisert rom (eks. Kaspers og Murcutts hus).

Nå er vi i gang med å se på mulige organiseringer, og disse kan brukes som et referansegrunnlag.

Veiledning med Bjørn Otto

To måter å bygge opp argumentasjon på: ovenfra og ned, eller omvendt. Starter f.eks. med problemstilling knyttet til boligen, og ser deretter på hvilke overordnede problemstillinger som knytter seg opp mot dette.

I forhold til situasjonsplanen: Enig med Fredrik ift. tilbakemeldingen på midtsemester om vi ikke trenger å bruke for mye tid på å bearbeide den videre, med mindre vi ønsker å la fokuset ligge der. Men bygdeboksen kobler seg ikke til resten av strukturen. Kanskje det er nok å jobbe med vegetasjon el. likn. Den må uansett integreres i resten, mer enn det som er vist.

Bjørn tror det kan være problematisk med veien som går på tvers av parsellene. Vi forklarer at det slik vi ser det er den en 1-felts blindvei med møteplasser og lite trafikk. Uansett vil det være svært viktig at vi presenterer hvordan veien faktisk er, og at den evt. fungerer i forhold til bebyggelsen. Det er uansett et stort potensiale i snittet. F.eks. tenke hele parsellen som et sammenhengende gulv.

Lag et nytt 1-2 ukers prosjekt, og sett opp f.eks på fire A3 ark fire nivå i prosjektet, og sammenhengen mellom dem. Eksempelvis:

1. overordnet situasjon med spredt bosetning / ivareta ressurser i distriktene
2. Sossvika / Stokkøya
3. Snittet
4. Boform

Kan være forskjellige perspektiver og, men skala er nok en fornuftig måte å strukturere det på.

Vi diskuterte spissing av problemstilling. Dvs. i tillegg til det å jobbe med klimasoner / thermal delight, også fokusere på reduksjon av klimatisert arealbruk. Disse henger naturlig sammen. Bjørns forslag er at vi lager et etterord på forarbeidet der vi reflekterer over ting vi har oppdaget underveis. Eller enda bedre, lage et eget lite refleksjonshefte, som blir en del av prosjektinnleveringen. Et annet forslag var om vi inkluderte ting vi fant i "Time to eat the dog?", som ser på bærekraftsproblemtekk i forhold til hverdagslementer som bygninger, kosthold, transport etc. Hva om det er plass til dyrking etc? Gjøre det mer enkelt å velge andre alternativer til kjøtt f.eks. Da begynner man å se det med mat i sammenheng med bærekraft og livsstil.

Et problem med små boliger er at de ofte blir små rom. Hva hvis det er ett stort rom, med inhabited wall el. liknende? Å arbeide med moduler / små enheter virker fornuftig.

Ryddesjau

Vi har lenge vært usikre hvordan vi skal forholde oss til alle diskusjonene oppgaven vår reiser. Dette ble også diskutert på midtsemester. Fra starten ønsket vi å jobbe mest med typologier og i boligen, i tillegg til å få på plass en helhetlig struktur på stedet. Samtidig har det gått mye tid på å diskutere og argumentere for oppgaven på mange nivåer. Etter en samtale med Fredrik Shetelig har vi funnet ut av at vi prøver å identifisere alle diskusjonene, og isolerer de vi vil jobbe med. Dermed kan vi ta fokuset noe bort fra den vanskelige sentraliseringsdebatten, utviklingstrinn, og så videre.

Transport ifb. boliger utenfor byer

I utgangspunktet vil bygging utenfor byene føre til mer transport. I vårt tilfelle er det ca 30 min til kommunesenteret Årnes, og 2,5 time til Trondheim. Hvis de som bosetter seg her pendler til Åfjord og Trondheim hjelper det lite med en ressursgjerrig bolig.

Etablere et nytt sted utenfor bygdesentrum

Stokksund og Harsvika er det tidligere sentrum på øya. Tar vi livet av dette tilløpet når vi etablerer boliger utenfor dette?

Etter turen til Stokkøya har vi forstått litt mer av bosetningsmønsteret. Boligene ligger langs sjøkanten nedenfor fjell og knauser. Hovedsaklig på sør og vestsiden. Harsvika er sterkt hyttifisert med over 50% fritidsboliger, og det er dessuten få ledige områder å bygge nytt på. Stokksund er en god naturlig havn, men mister sola tidlig på ettermiddagen. Da disse stedene ble etablert som sentrum var samfunnsstrukturen en helt annen enn den er i dag. Kveldssol, og naturen som kilde til rekreasjon og opplevelse er noe vi har blitt opptatt av i senere tid. Dermed kan man se for seg at Harsvika får bli et fritidsområde, og fastboende trekker vestover på øya.

Markedssegment

På midtsemesteren fikk vi høre at **"dette er dyrt"**. Hvordan unngår vi at området fylles av fritidsboliger for velstående?

Boplikt er en politisk løsning, men øker kanskje terskelen for å etablere seg her. Kanskje man kan ha utleie, enten fast eller for sommer-sesongen? Eller kollektive boformer for single?

Selve strukturen kan også bli mer nyansert. Hvor smale kan vi få parsellene? Variasjon i parsellbredden kan gi forskjellige boligstørrelser og dermed skape variasjon.

Privatisering av strandsonen

I den reelle planprosessen er offentlig tilgjengelig strandsonen en del av forutsetningene i reguleringsplanen. Dette, og 100-metersregelen er fornuftig på øst- og sørlandet hvor det er svært mange om beinet. Men hva med en avsidesliggende øy, helt nord i Åfjord kommune?

I dag består strandsonen av fyllstein fra sprengningen med partier med svaberg. Det er mye stein som må ryddes bort. De som bor der kan gjøre dette som en del av etableringen av boligen. Store deler av sjøkanten har en helning som gjør det fint å gå der, men området lengst sør er bratt, og fullt av store steiner. Dette området har heller ikke noen fjellvegg bak seg – så kanskje vi kan kompensere ved å ta i bruk strandsonen mer her borte? I tillegg kan man legge til rette for at det går an å komme ned til vannet noen steder.

7:12pm
0 notes

Må vi lokke folk til å bo her, eller unngå at det blir et utbyggereldorado?

jer 14, 2012 at 7:12pm
0 notes

Hvem?

Single

Flytter tilbake etter endt utdanning / Arbeidsmuligheter.

Slank økonomi. Hybel / Kollektiv.

Unge i etableringsfasen

Helt eller delvis ferdig med utdannelsen. I starten av yrkeskarrieren. Har fått, eller planlegger å få barn. Foreløpig slank økonomi.

Boform med mulighet til å vokse i takt med økonomi og familiestørrelse.

Småbarnsfamilie

Etablert i yrkeslivet. Middels økonomi.

Relativt romslig bolig, som evt. kan krympe når barna flytter ut.

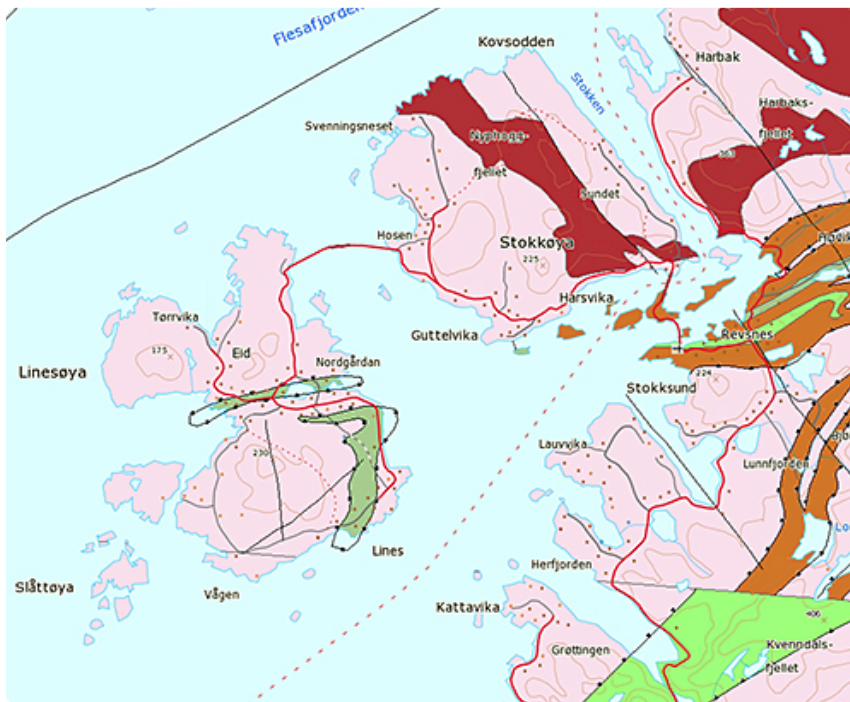
Godt etablerte

Solgt boligen i byen eller distriktet etter barna har flyttet ut. Yrke som ikke er stedsbundet / Trapper ned på vei mot pensjonsalder / Pensjonert.

God økonomi. Ønsker mindre areal å vedlikeholde, men god standard. Boform med fellesfunksjoner / kollektiv.

4:52pm
0 notes

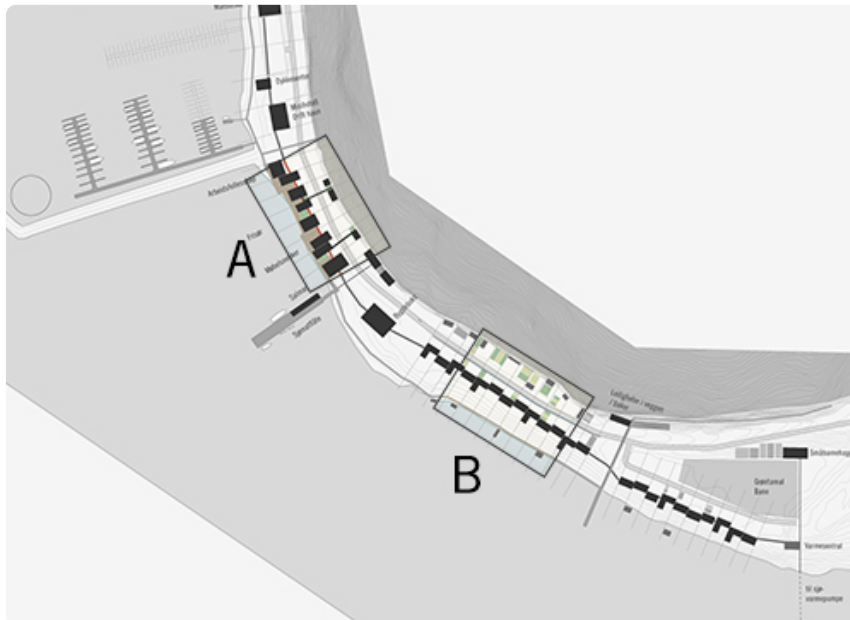

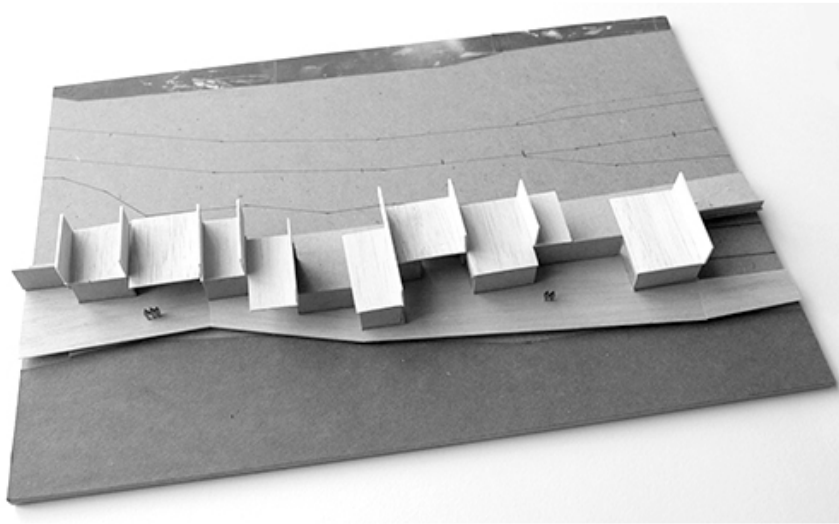

“Granittisk gneis (rosa) er dannet ved pressing og omdanning av granitter dypt nede i jordskorpa. Bergartene ser gjerne ut som granitter, men med en distinkt stripning eller planstruktur. Migmatittgneis er en gneisvariant som har vært nede på store dyp i jorda, og har der blitt delvis smeltet, slik at steinen får et årete og marmorert utseende.” - NGU

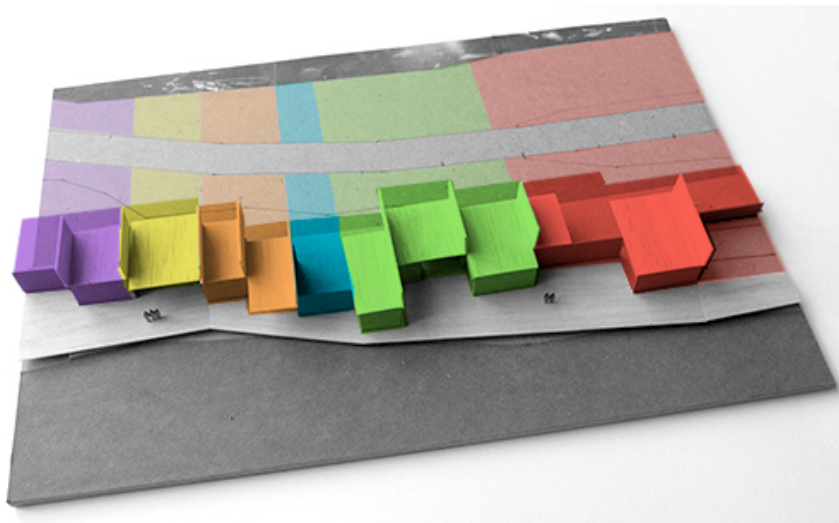
3:38pm
0 notes

Parsellstruktur 1:200

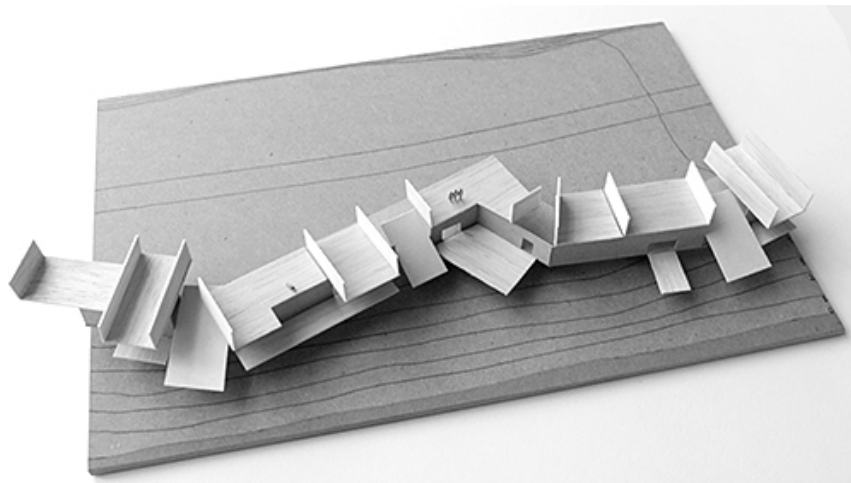

Utsnitt A.

Utsnitt B.

Lab Sossvika

Kystlandsby i samspill med naturen

Midtsemester

Trond Hagen Hegvold
Lars Shanche Bølviken

På midtsemesteren presenterte vi et planutkast for den overordnede strukturen og 2 utkast til boliger. En familiebolig i skråningen og leiligheter kombinert med vertikalt drivhus langs fjellveggen. Vi fikk tilbakemelding av Fredrik Shetelig, Markus Schwai og Paasi Aalto. Her er et løst referat:

Tetthet

Vi har studert annen distriktsbebyggelse og gjort studier av tetthet. Men tetthet er mer enn utnyttelsesgrad og boliger pr dekar. Vi må gå mye mer inn i boligene og se på m² pr person. Utdrede boligprogrammet! Hvordan er romsammensetningen? Hva kan være ute/halvklimalisert? Hva kan deles på? Her er blanding av bolig og arbeid interessant.

Overordnet grep

Hva med diskusjon rundt transportproblemer i forbindelse med spredt bebyggelse?

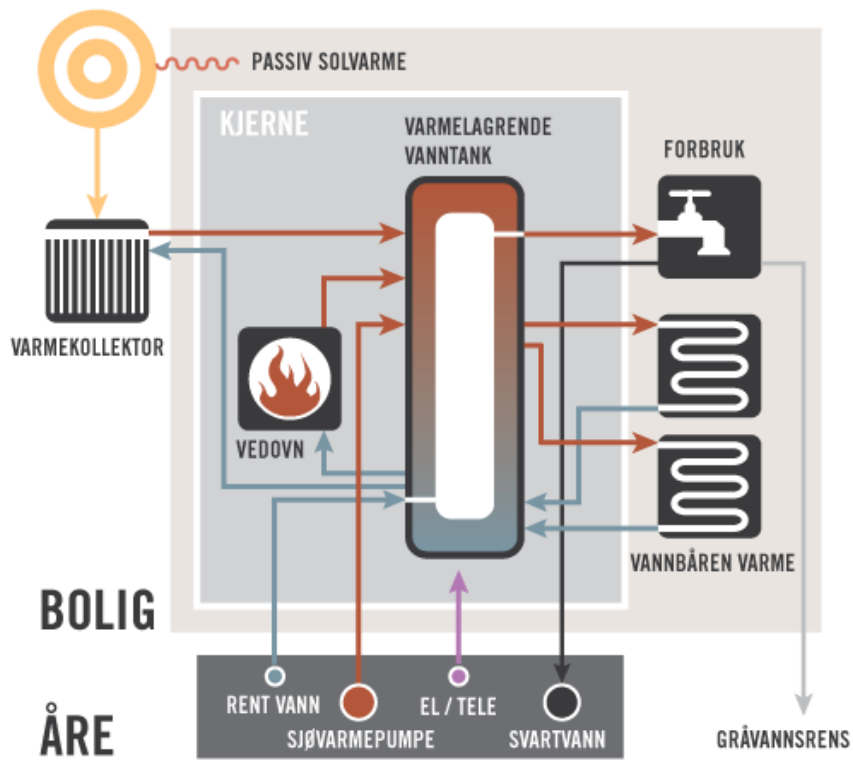
Når vi presenterer en plan gir vi verdi til steinrøysa. Man ser mulighetene. Kan bli et utviklereldorado med luksusboliger. Hvem er målgruppen? Hvem får rettighet til disse godene? Hvilke mennesker hopper inn i dette? Flere alternativ her: Høy kjøpekraft som gir en omfattende, men komprimert bolig. Jobbe med parsellbredden, og få til demografisk spredning med forskjellige typologier. Vi må være klare på markedssegment.

Fjellveggen

Stort potensiale i forhold til leiligheter. Det vi presenterer kunne vært hvor som helst. Også er den for stor.

Typologi

Systemtankegangen er bra, og det er bra kvalitet ned til leilighetsplan – ny boform? Liker parsellene. Driftssone i bakkant, boligene i terrengspranget, og nytelsessone i framkant mot havet. Husk programet også her. Må få kajakken gjennom osv. Gå gjennom alle programkrav!

Sentralt i boligen ligger en vann- og varmekjerne som består av en høy tank. Varmt vann tas ut på toppen, og kaldt vann fores inn på bunnen. Flere sløyfer kan kobles på fra f.eks vedovn, solfanger osv. Åren sørger for tilførsel til boligen.

Modelutsnitt 1:100 som ble presentert på midtsemester. Utsnittet er tatt i tverraksen sør for Bygdeboksen. Her er det to boligparseller og en tverrakse med leiligheter mot fjellveggen.

Mausundvær

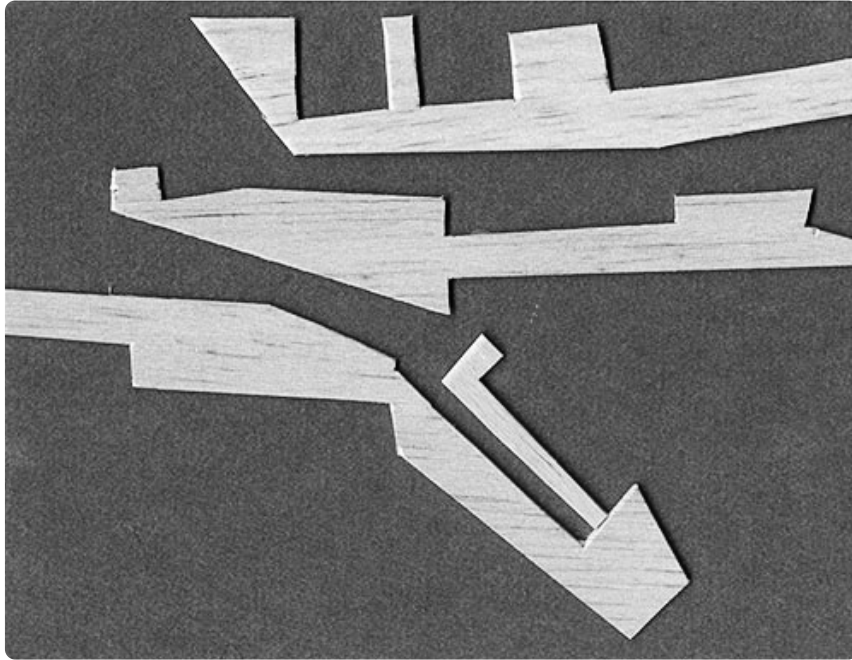
Mausundvær er et gammelt fiskevær utenfor Frøya på trøndelagskysten. Det er funnet spor av aktivitet tilbake til steinalderen, og stedet har i dag 250 innbyggere. Etter en knekk da sildefisket avtok på 60 tallet har fiskerivirksomheten tatt seg opp de siste årene, og Mausund er i dag det største fiskeværet mellom Røst i Nordland og Møre og Romsdal.

- Boliger
- Boliger brukt som fritidsboliger
- Fritidsboliger
- Naust / Sjøbod

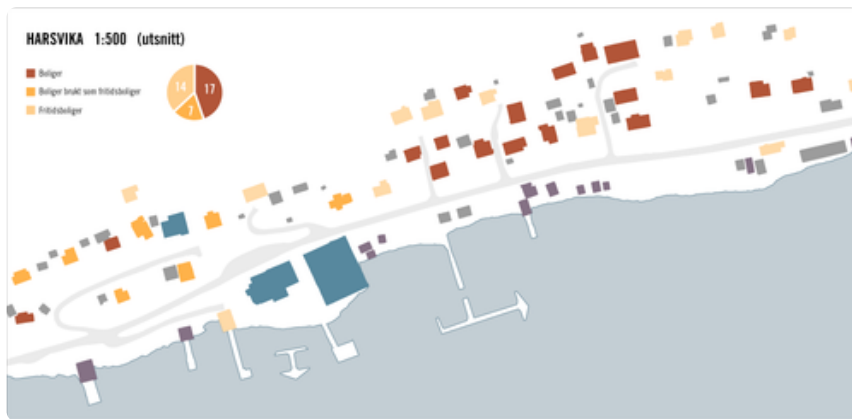
Tydelig strukturering med Brygger og naust langs kaianleggene i vågen, med boligene i

nær tilknytning i bakkant.

Modellutsnitt av noen av kaiene. Lange linjer med svake knekninger på sjøsiden, og nisjer og innhuk mellom bryggene på landsiden.

er 21, 2012 at 6:16pm
0 notes

Harsvika

Over halvparten av boligene er fritidsboliger. Her bor det kun en barnefamilie, og flesteparten av de fastboende er i aldersgruppen 70+. Om 10-15 år vil kanskje andelen fritidsboliger være 70-80%.

er 20, 2012 at 2:46pm
0 notes

Tur til Stokkøya

I forrige uke tok vi en tur til Stokkøya for å bli bedre kjent med Sossvika og området rundt. Vi fikk også møte Roar Svenning, som ga oss suveren oppvarting med middag og overnatting i sub-huset.

Det var interessant å få høre hvordan deres prosjekt, «Bygda 2.0», arbeider, og hvordan de ligger an i prosessen. Vi har vært bevisste på at vi gjør en akademisk oppgave, og ikke skal gå inn og være utviklere sammen med dem. Samtidig er vi overbevist om at begge parter har mye å tilføre hverandre, og i beste fall kan vår oppgave være et innspill til pågående prosess. Roar ga oss masse informasjon og input om området, og vi fikk presentert våre ideer og spilt litt ball rundt det.

Her er noen punkter fra turen:

Stokkøya og omegn

Harsvika er stedet vi har sett på som tilløpet til et sentrum på Stokkøya, og vært usikre på Sossvikas rolle i forhold til dette. I følge Roar er over halvparten av boligene i Harsvika fritidsboliger i dag, og de resterende fastboende er stort sett eldre. Hyttefolket har en annen døgnrytme enn fastboende.

Linesøya har flotte rekreasjonsområder. Øya har spredt bosetning med mye landbruk. Her er det også et stort masseuttak som former et slags amfi.

I Harbak har det vært en positiv tendens de siste årene. En gjeng som ønsker å flytte tilbake og bygger opp en liten bygd.

Den nye barnehagen er allerede full. Småbarnehage i Sossvika?

Sossvika

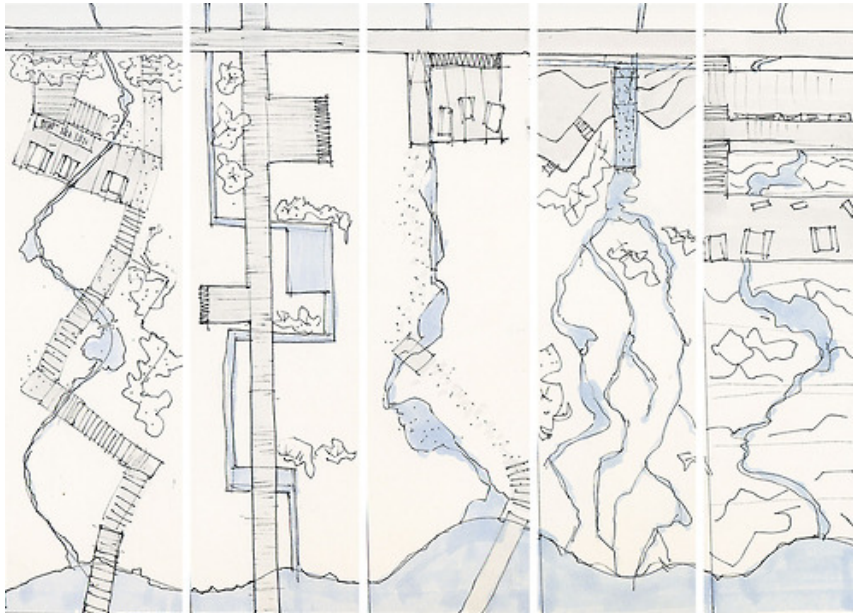
Bygda 2.0 planlegger å bygge «Bygdeboksen» og ca 4 boliger i løpet av neste år. Boplikt er sentralt for å unngå fullt av fritidsboliger. Mulighet for flere byggetrinn på fjellet ovenfor Sossvika. Mulig å få vei inn fra øst.

Grovt vær hovedsaklig fra sør. På grunn av øyene rundt blir det ikke store bølger i Sossvika.

Bo ved kysten

Boligene må ta inn klimaet. Trenger overgangssonene, beskyttede uteområder. Overbygg må være så lave at regnet ikke blåser inn under. Folk tar et aktivt valg om å flytte på landet. Det må være billig slik at kokken og frisøren også har råd – hvordan få mye ut av lite? Kan man tenke modulbasert? Etablerer seg først, så har man en framtid i å bygge videre på boligen.

Strukturene på bygda fungerer ikke lenger. Flytting av folk er problemet i dag, ikke flytting av varer, som tidligere. Må bygge tettere. Dette er også en ønsket kvalitet fra de som har meldt interesse for prosjektet.

Studie av tverrakser ned til vannet.

Fiskevær

Hvorfor fiskevær?

Fortettede situasjoner langs kysten. Urbane punkt i det store landskapet. Har kvaliteter som mangler på bygda i dag.

Fiskeværene

Hvordan kommer fellesskapet til uttrykk?

Få felles bygninger, til og med kirken er gjerne bare et «hus i gata». Dette er knyttet til fangstkulturen – **kaia er fiskeværenes torg**. Industrielt og rasjonelt bygget opp. **Kobler sosiale rom og arbeid.**

Hva skaper tettheten?

Trangt om plassen rundt den naturlige havna.
Logistikk mellom båt, brygge og lager. Fleksibelt med tett bebyggelse.
Begrenset dyrkbar mark førte til en komprimert bebyggelse.

Sossvika

Plassmangel

Tomta har gunstig plasering i forhold til sol og utsikt.

Rasjonalitet

Fiskeværene: flyt av varer
Sossvika: flyt av mennesker

Blande bolig og næring

Potensielt mindre transport ved å arbeide og bo på samme sted.
Unngår «soveby». Variasjon og aktivitet.

Møte med Pir 2

Vann-åra

Ideen er interessant. Må undersøke bærekraft og økonomi. Hvilke kvanta er realistiske i forhold til en slik struktur? Når kan man forsvare en slik etableringskostnad. F.eks. varmepumpa: Hver sin eller 1 på 100 enheter? Finn skjæringspunktet i forhold til dette. Blir dette styrende i forhold til utviklingstrinn?

Kan vann-åra ta opp funksjoner som torg, cafe, uformelle møteplasser, et sted å vaske bilen, ta ut strøm, lekeplass, badstue, felles griller, halvklimasoner osv.

Hvilke funksjoner er det man ønsker seg, men det er urealistisk at hver enkelt har?

Workshop med Pir 2 Oslo på regulering etter midt-semester?

Smart-Grid

Siemens jobber med dette. Kanskje dette kan gi innspill til førings-veggen?

6:45pm
0 notes

Veiledning med Bjørn Otto og Are

Regionalt

I dag hadde vi veiledning hvor vi fikk diskutert kontekst og regionale spørsmål knyttet til oppgaven. Dette kan man lett grave seg ned i, men vi må presentere hvordan situasjonen har vært, hvordan den er i dag, og hvilke konsekvenser får det vi gjør for framtida.

Det blir stadig flere fritidsboliger. Hvilken ressurs ligger det i at folk tar over gammel bebyggelse?

Åfjord kommune har etablert steder hvor folk kan jobbe (internett osv). Hvordan imøtekommer kommunen forandringen i bosetning?

Skriv maks en A4 side som diskuterer: Hva er det gamle bildet, og hva er det nye bildet av stedet?

Referanser

Vi har sett på fiskevær. Denne referansen blir interessant når man klarer å bevege seg forbi "bildet" av fiskeværret. Hva var det som organiserte bebyggelsen? Den rasjonelle strukturen i værene kobler sosiale rom med arbeid, og skaper uformelle møteplasser. Prøv å forstå det industrielle og praktiske som ligger bak.

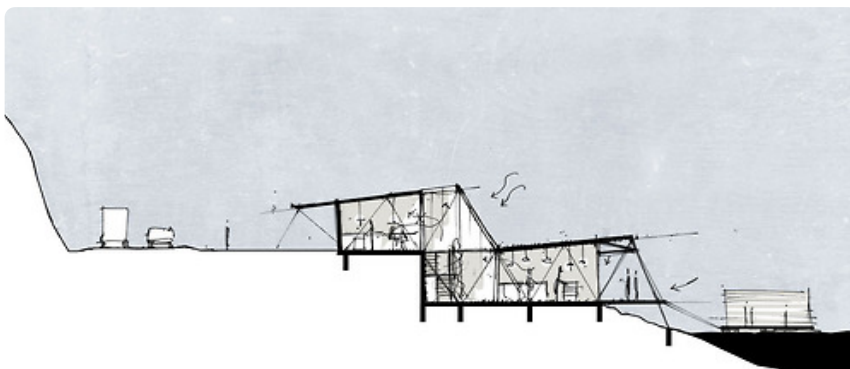
Kan vi si at vann-åren vi har jobbet med er en slik rasjonell struktur – som strukturerer bebyggelsen og skaper møteplasser?

Klimatilpasning

Vær tydelig på hvilke føringer alle komponentene gir. Vær, vind, årstider, boligens andre program osv.

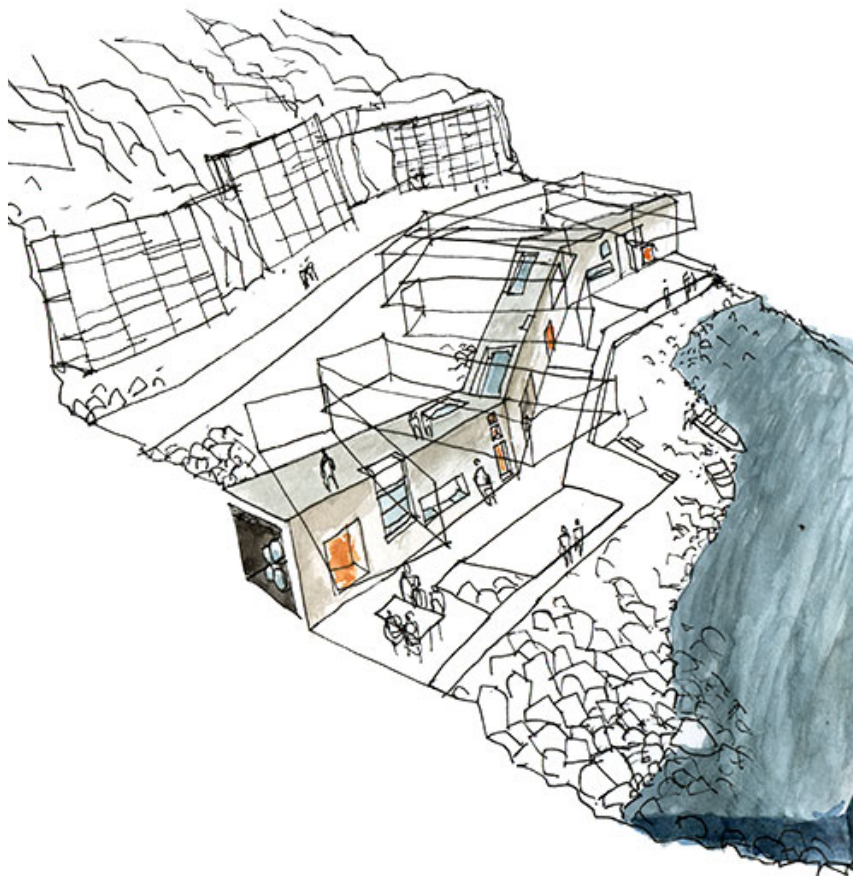
La arkitekturen være et spennende formsvar på dette!

er 12, 2012 at 4:41pm
0 notes

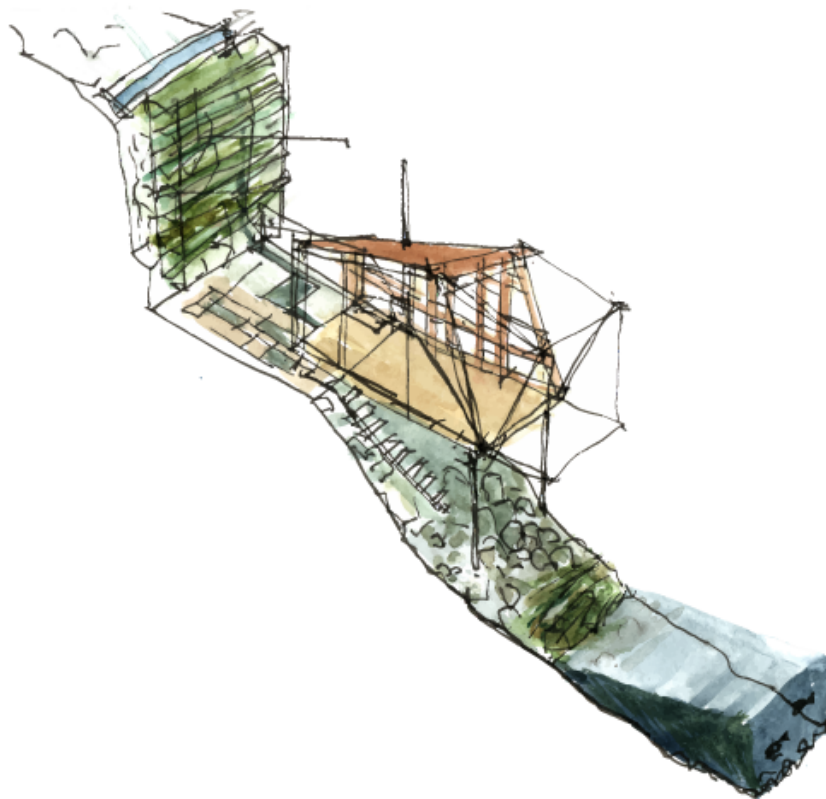

er 11, 2012 at 12:50pm
0 notes

Vannstrukturer

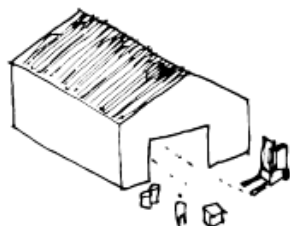
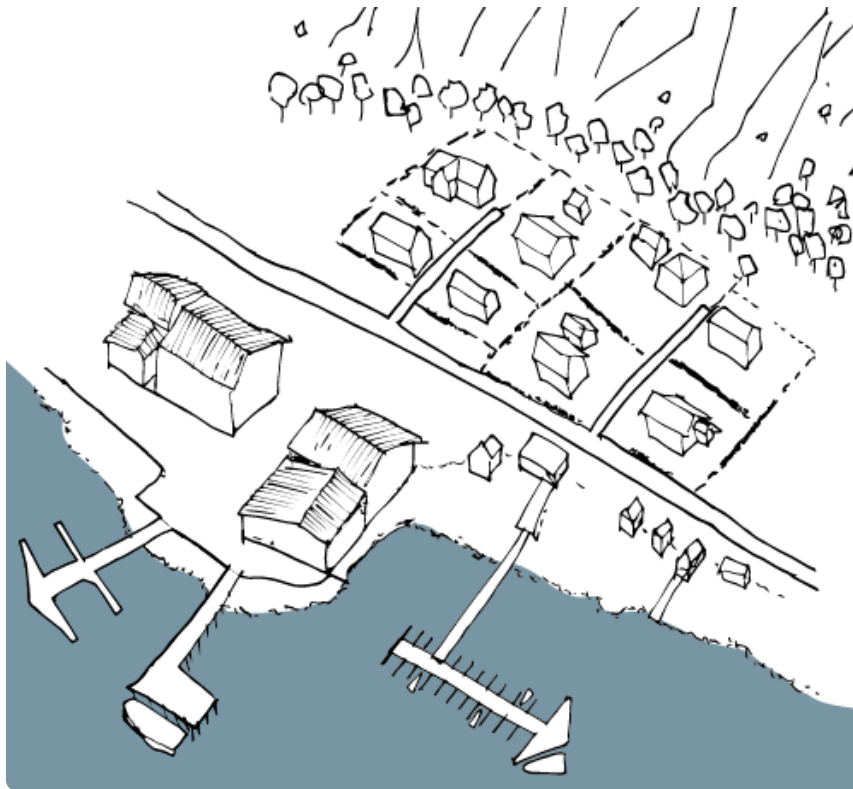

1. Sammenhengende struktur for rensing av grå- og svartvann, vann og varmføringer. Tar opp høydeforskjellen mellom veien og vannet, og blir et presist element i det rufset steinlandskapet. Går gjennom boliger, næringsareal, halvklimatiserte drivhus, ute under åpen himmel, og knytter området sammen. Kan ta forskjellige former underveis. Enkelt med tanke på vedlikeholdt og legging av nye føringer og uttak. Mange muligheter for å lage opplevelser knyttet til vann og varme.

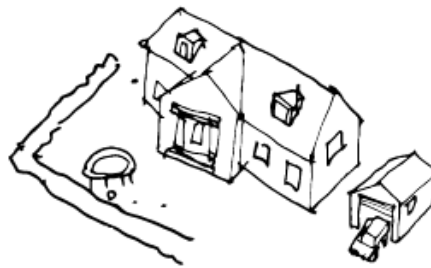

2. Føringer langs drivhus i bergveggen. Forgrenes videre ut til enkeltboliger eller klynger av boliger. Hver mann sin parsell, men veggen som felles eie?

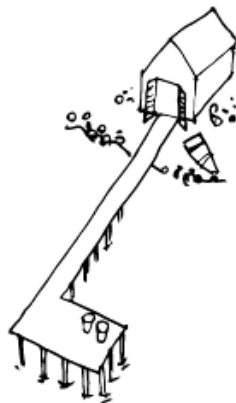
Harsvika

VERKSTED / LAGER

TYPEHUS GARASJE

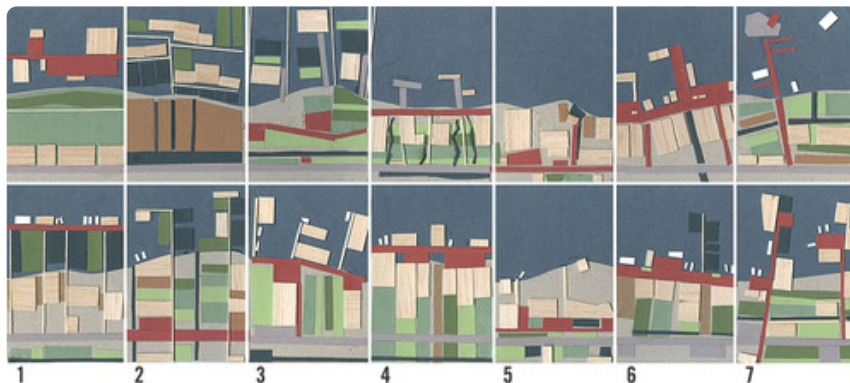
BRYGGE SJØBOD / NAUST

FLYTEBRYGGE

Kartlegging av nærområdet rundt Stokkøya.

Skissering av bebyggelsesstrukturer basert på tema

- 1 Offentlig brygge i vannet
- 2 Kystbonde 20XX
- 3 Privat i vann — offentlig på land
- 4 Bryggelandsby med grønn korridor
- 5 Landsbygate
- 6 Boardwalk empire
- 7 Akser mot vannet

Kommentarer

Den røde linjen symboliserer kommunikasjonsåren eller møteplasser. Her ser vi hovedsaklig tre måter å organisere på: Langs veien (2,5); langs vannet (1,3,4,6); og på tvers av veien (7).

A: Langs veien

Hovedadkomst og henvendelse mot veien. Strandsonen privatiseres ved at boligene benytter arealet ned mot vannet.

B: Langs eller i vannet

Er dette en fysisk struktur eller bare en akse? En brygge krever at det er aktivitet eller næring som forsvaret etableringen av en slik struktur. Fiskevær og brygger har fått denne utformingen på grunn av fiske og næring tilknyttet dette. Hva kan generere en

slik form i dag?

C: På tvers

Kobler fjellet og veien sammen. Tverraksene tar opp høydeforskjellen ned mot vannet. Denne organiseringen kan vokse over tid ved at man legger til nye tverrforbindelser.

Hvordan skal vi arbeide videre? Vi begynner å ane at oppgaven vår kan fortsette i to ulike retninger:

1. Ta for seg situasjonen slik den er i dag. Hvordan gjøre det attraktivt å bo og jobbe på Stokkøya?
2. Se på hvordan fremtidig kystnæring kan gi form – fremtidens fiskevær med dyrking av sjøgress, algebrennstoff og oppdrett?

ust 31, 2012 at 5:48pm
0 notes

Veiledning med Are

Are hadde flere gode innspill på forarbeidet / utgangspunktet for oppgaven. Dette er noe vi bør ta tak i før midtsemester.

Forarbeid og problemstilling

Vi er fascinerte av termiske opplevelser og stedet – som utrolig nok har boligmangel. Fokuser på naturens rytmer! Problemene ved passivhuset kommer da av seg selv.

I forarbeidet viet vi mye plass til kritikk av passivhuset — som det kan fremstå som vi er prinsipielt motstandere av. Men det denne kritikken er rettet mot er ikke nødvendigvis passivhuset som konsept, men den ensidige tankegangen som ligger bak, der det kun fokuseres på tekniske løsninger. Vår oppfattelse er at tekniske løsninger er like viktig som kultur, systemer og personlige opplevelser, men at alle disse perspektivne må ses i en sammenheng. Først da får vi de riktige svarene. Passivhuskonseptet kan sannsynligvis fungere bra i mange situasjoner, men miljøutfordringene er for komplekse til å skulle tro at det finnes en universell løsning som fungerer like bra på Røros som på Fosen. I vår oppgave vil vi prøve å arbeide holistisk — og undersøke hva som fungerer akkurat på Stokkøya.

Videre arbeid

Are likte ideen om å fokusere på vannet, og mente det var metaforisk smart. Fortsett å bruke skalaene aktivt. Å fokusere på tverrsnittet er en god idé.

Studer kystbebyggelse. I fiskeværerne var kaiene stedet for arbeid og offentlig møteplass. Rasjonelt utformet. Spennende typologi. Denne bebyggelsen uttrykker seg på en annen måte enn typisk «gate, hage, hus».

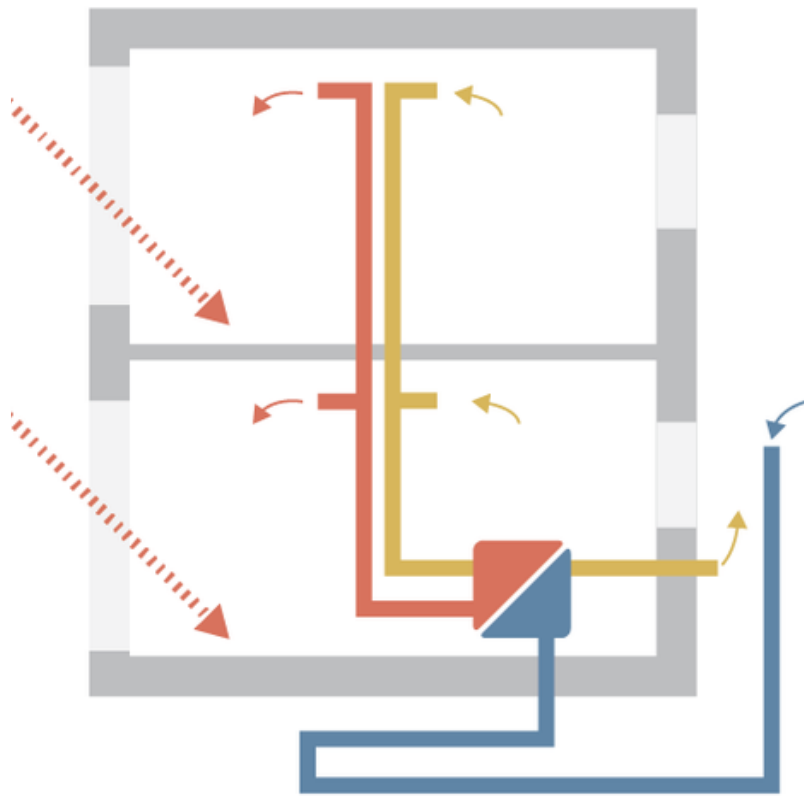
Beskriv attraksjonene ved å flytte hit.

Veien ender opp her. Hurtigruta passerer gjennom Stoksundet. Urbanitet: Er Linesøya den lokale «Parken»?

1:19pm
0 notes

Teknologi-perspektiv: passiv- og aktivhus

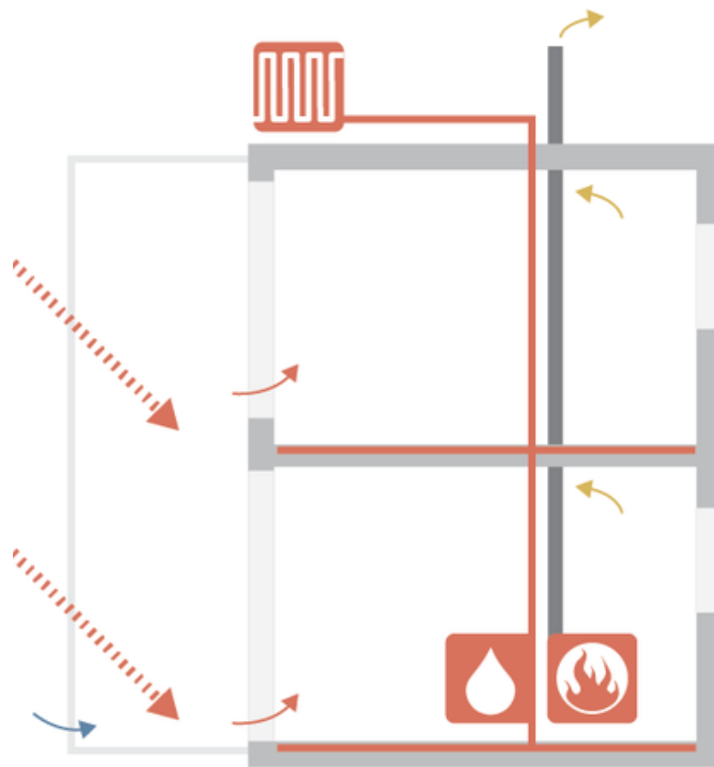

Passivhus

- Mekanisk ventilasjon med varmegjenvinner
- Tett bygningskropp med ekstremt lav u-verdi

- + Lite varmetap
- + Lett å kontrollere
- Vifter trekker strøm og støy
- Forutsetter at vinduer er lukket
- Mye ventilasjonsrør, aluminium
- Kan overopphetes om sommeren
- Mindre miljøvennlig ift. totalt livsløp

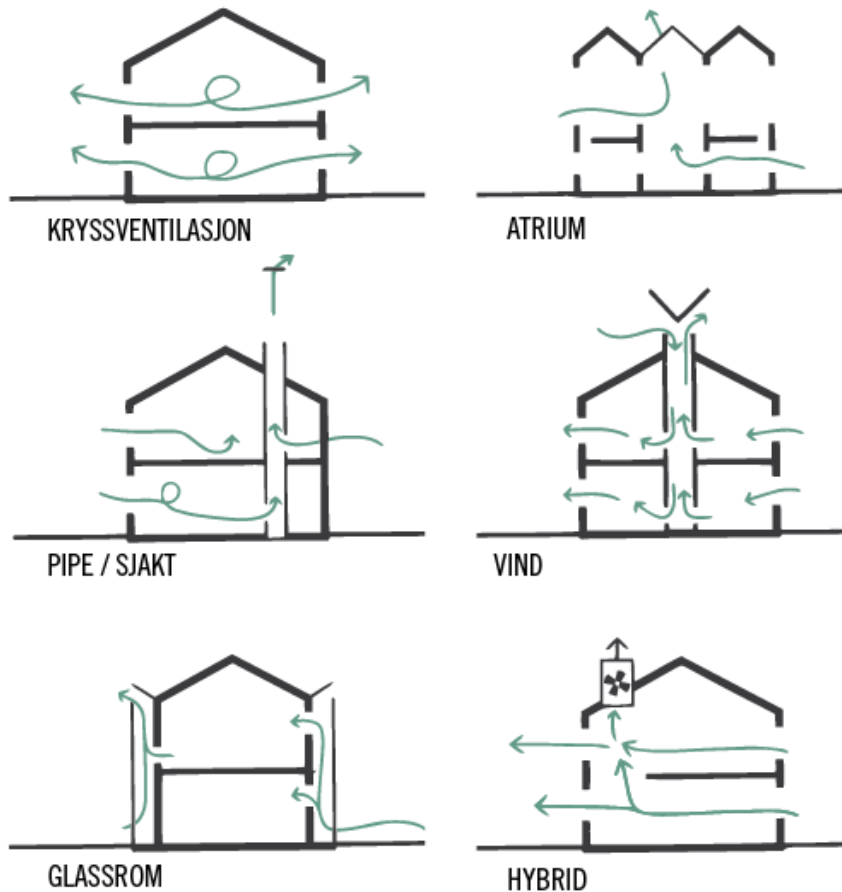

Aktivhus

- Naturlig ventilasjon
- Vannbåren varme koblet til varmekollektor og sentralt biovarmeanlegg
- Temperaturdifferensierte romforløp
- Pustende bygningskropp med lav u-verdi og hygroskopisk isolasjon

- + Mer fleksibelt og robust
- + Mer miljøvennlig ift. totalt livsløp
- + Bedre tilpasset et mildt og fuktig kystklima?
- Større varmetap
- Fare for at brukeren varmer opp f.eks. halvklimateerte rom

Naturlig ventilasjon

ust 30, 2012 at 9:22pm
0 notes

Den blå tråden gjennom prosjektet?

En utfordring når vi arbeider med integralmetoden er at feltet raskt utvider seg til å omfatte mange aspekter. Vi trenger en tydelig avgrensning for å klare å gå i dybden, og for å unngå at prosjektet ikke flyter helt ut. Sentralt i integralteorien er tanken om at et virkelig bærekraftig samfunn må fungere som et levende økosystem. Dette ser vi på som en logisk og fascinerende tanke, og årsaken til at vi satte igang med å undersøke

dette perspektivet tidlig. Ved skisseringen av et bærekraftig økosystem i Sossvika var det ikke overraskende solenergi og vann som etablerte seg som hovedkildene, med tydelige sammenhenger.

Kan vannet være det sentrale i hele prosjektet – fra klimastrategi til opplevelse?

Området oppsto på grunn av forsering av vann gjennom bro-bygginga. Og bosetningene langs kysten har hatt havet som næringskilde. Det ser også ut som at vannet kan få en sentral rolle i boligene og for reparasjonen av området.

En blå tråd gjennom prosjektet kan både bli en smart klimastrategi, kilde til opplevelser og et bilde på naturen og dens kretsløp.

4:05pm
0 notes

“Hvorfor skal folk flytte til Sossvika?”

ust 29, 2012 at 7:34pm
0 notes

7:34pm
0 notes

I dag har vi fått ferdig modell av Stokkøya og området rundt. Den kan bli nyttig når vi

skal gå nærmere inn på hvordan Sossvika forholder seg til regionen. Selv om den er veldig grov (50m koter) gir den et bilde på de store strukturene i landskapet.

7:32pm
0 notes

Veiledning med Bjørn Otto

Forarbeid og problemstilling

Bakgrunnen for oppgaven vår var fascinasjonen for termiske opplevelser i arkitekturen, og en reaksjon på det enfoldige fokuset på tekniske løsninger. Spesielt representert ved passivhuskonseptet. Under jobbingen med forarbeidet utvidet feltet seg, og det ble etter hvert mange baller i luften, med mange tema det ble vanskelig å gå i dybden av. Etter å ha skrellet bort bl.a. urbanisering på bygda som tilleggstema, er vi nå tilbake til der vi startet. Men er det for forsiktig, og litt generelt formulert? Vi må revidere og spisse problemstillingen og være tydeligere på hvilket problem det er vi tar tak i. "Dette er alvorlig, derfor..."

Passivhus

Vi har kritisert de tekniske løsningene i passivhuskonseptet. Men hvordan forholder vi oss til dette i praksis? "Hvordan diskuterer dere problemstillingen som er i dag, hvor vi bare pakker og pakker inn hus?" Bjørn skisserer to hovedretninger:

1. La passivhuset representere det tekniske perspektivet, og tilføre de perspektivene som mangler (system, kulturell kontekst, opplevelse).
2. Passivhuset er et feilsteg. Vi må droppe tanken om dette innpakkede huset og gjøre noe annet. Dette må fortsatt svare på de samme utfordringene når det gjelder energibruk.

Vi bør gjøre en analyse av teknologien i passivhuset, og være tydelige på hva man kan bruke videre, og hvilke alternativer som evt. kan erstatte det man tar vekk. Uten at det bærekraftig fotavtrykket blir dårligere.

Hierarki

Vi har gått rett inn i ganske detaljerte vann- og energisystem, men hvordan henger dette sammen med overordnede aspekter? Vi bør være tydeligere på hierarkiene i prosjektet. Spesielt systemperspektivet trenger et hierarki.

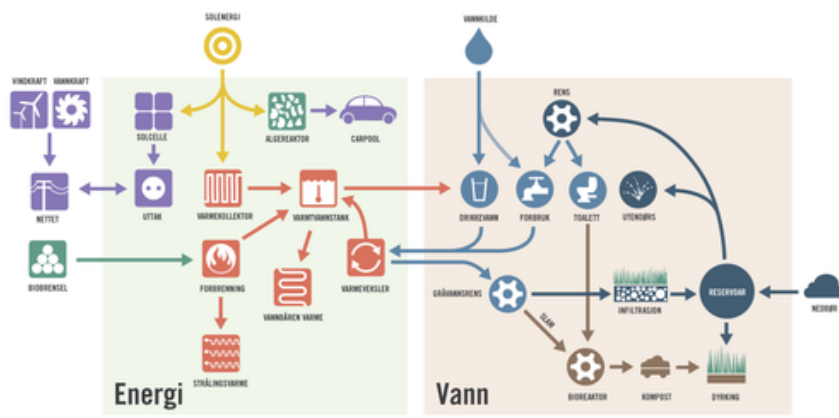
Integralmetoden

Det var Bjørn som introduserte oss for Integralteori som metode. "Skifte mellom perspektivene er spennende". En fare med å bruke en slik metode aktivt er at man "skal oppfylle metoden". Metoden skal fungere som et middel, og ikke som et mål.

Prosess mot midtsemester

Gjør et 1-ukers, maks 2-ukers prosjekt. Få på plass alt på en plansje, modellbilder, prinsipp, tegninger etc. Hvordan skal vi avgrense arbeidet? En løsning er å fortsette slik vi har gjort og fokusere på tverrsnittet, som i prinsippet er likt gjennom hele området.

Vi har skissert en bebyggelsesstruktur og gjort modellstudier med utgangspunkt i vannsystem, spesielt fordi virksomheten i Sossvika dreier seg rundt vann. Kan dette være utgangspunkt for hele prosjektet?

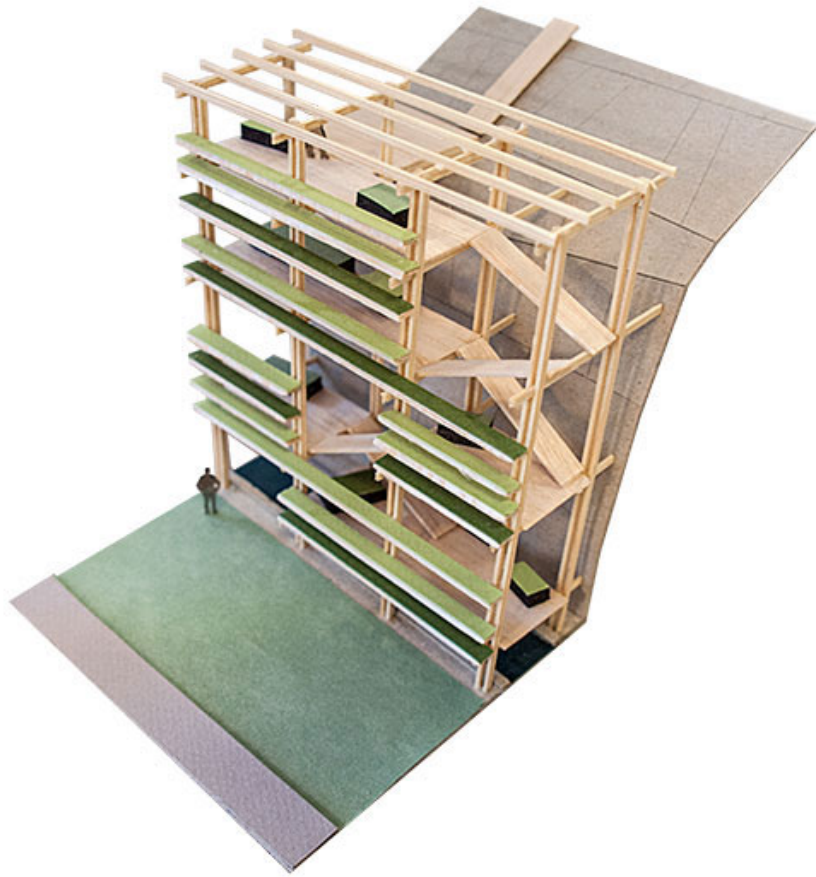

Runde to på kretsløp. Hovedkildene er ikke overraskende vann og solenergi.

Bergveggen

En geologisk undersøkelse i vår konkluderte med en viss fare for ras og steinsprang fra kuttet i fjellet. Ifølge vegvesenet vil det å bygge opp mot veggen fungere stabiliserende.

Struktur som fungerer som drivhus og vertikal forbindelse opp til fjellet. Inne på bakkeplan er en kanal for rensing av gråvann, som dermed slipper å fryse om vinteren.

Hvilke materialer og konstruksjon gjør strukturen minst kostbar og ressurskrevende? Hvilke funksjonskrav stiller plantene / dyrkingen? Viderebruk av overskuddsvarme?

Blå og grønne kjøkkenhager

Studie av gangvei ned mot vannet, med grønne felter. Fordelen med ramper er at det er lett tilgjengelig med trillebår og rullestol.

Blå kjøkkenhage. Hvordan henger denne sammen med resten av landsbyen, og hvilken funksjon skal den ha?

Perspektiver

Hvordan kan disse anleggene forsterke opplevelsen av sted og natur?

Kan det bli en kultur rundt dette, som med parsellhagene i Oslo hvor det er lange ventelister?

Fritidssysse for en klynge boliger, eller sentralt utsalg av sjømat og grønnsaker til hyttefolk og fastboende? Er det økonomi i dette? Er man selvforsynt på en del matvarer? Rampene kan føles som en omvei, hva med trapp? Hvordan henger den grønne hagen sammen med vann-systemet?

3. Håndtering sentralt.

Med referansebyggene fra forrige runde skåret ut som volum, valgte vi å skissere en ny bebyggelsesstruktur basert på variant 2, der en vann- og føringsåre følger det jevne fallet langs fjellveggen og forgrenes ut til klynger med enheter. Neste steg blir å se mer konkret på hvordan et slikt system fungerer, i situasjonen og i enhetene.

Tema å ta videre til kulturperspektivet

Hvordan kan økosystem manifesteres gjennom form?

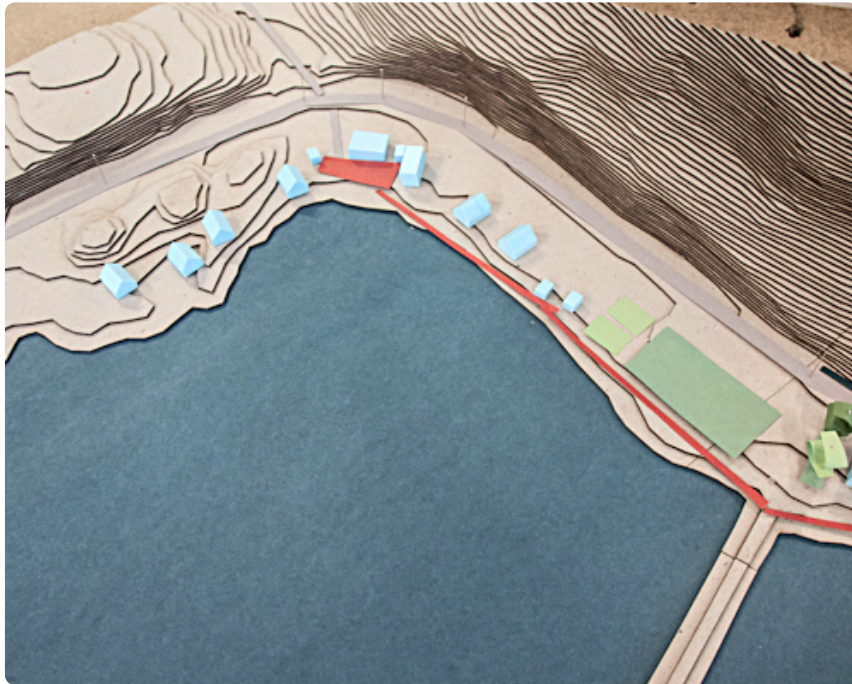
Form styrt av økosystem vs. økosystem styrt av form.

Møteplasser, naboskap og ansvar sett i sammenheng med infrastrukturen / økosystemet?

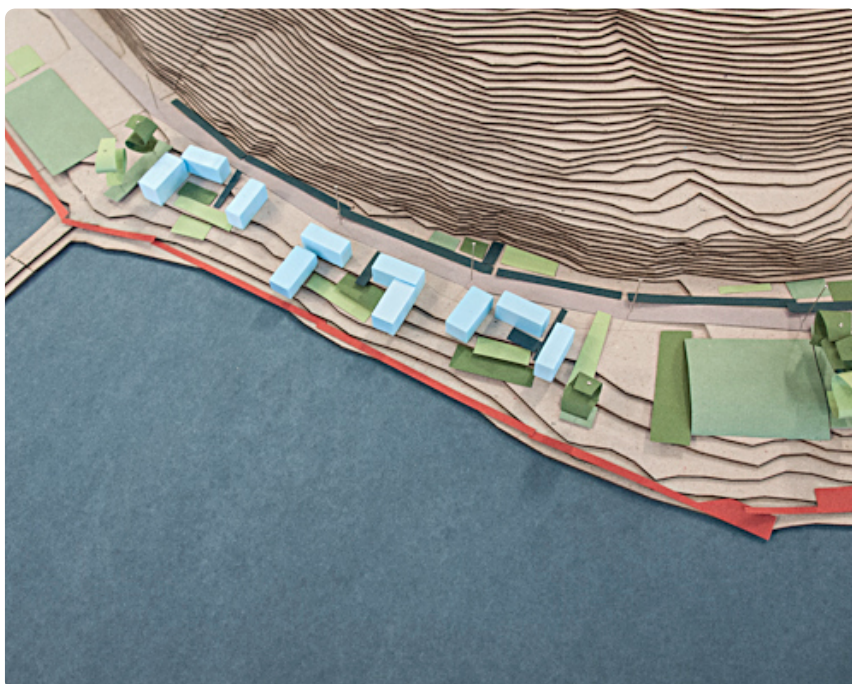

Tema å ta videre til opplevelsesperspektivet

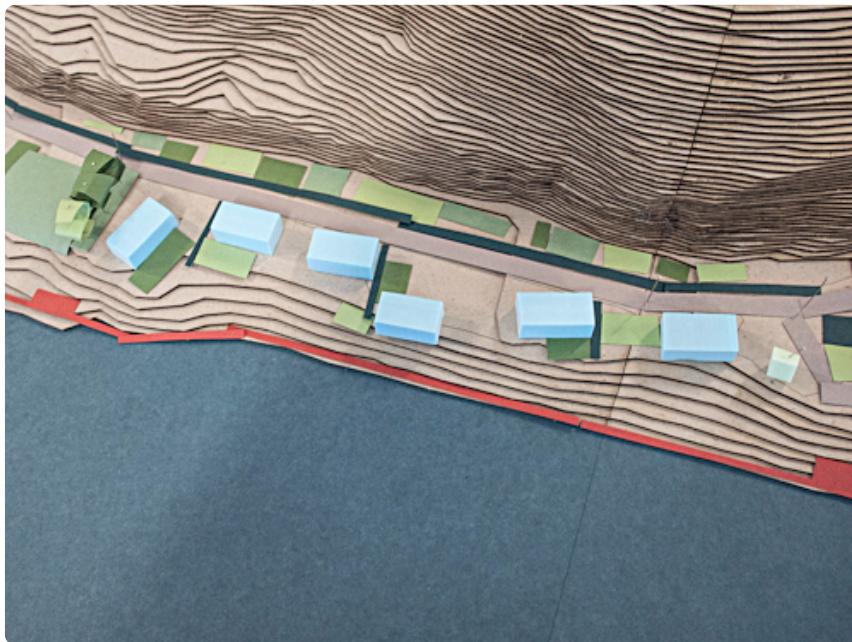
Skissemodellering: kretsløp, kanaler, blå- og grønn kjøkkenhage

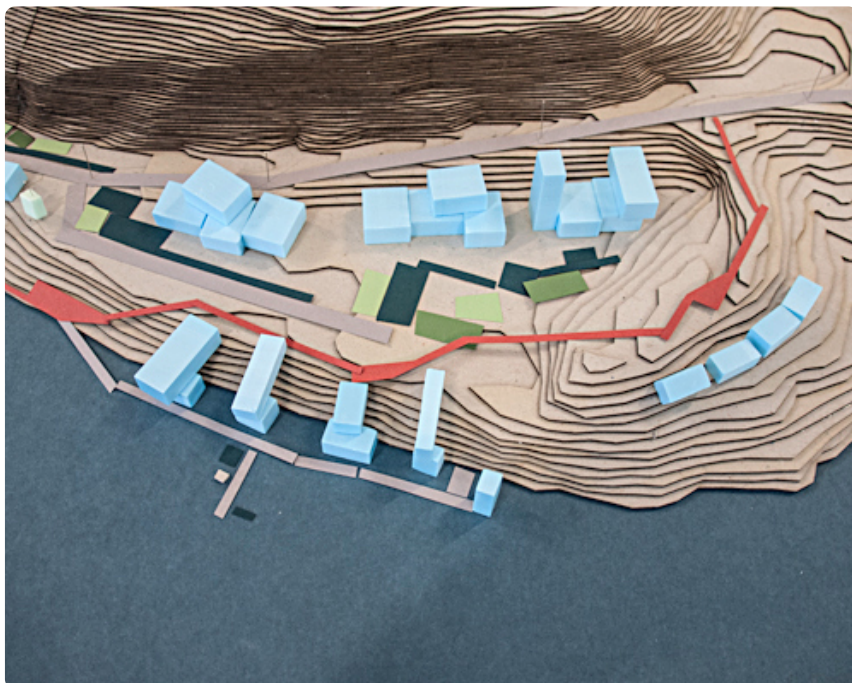
1. Småbåthavna. Fortsettelse av nausttypologien, små og fleksible enheter. Hva skal vannet ende i? Kanskje noe i forbindelse med det lille torget?

2. Tundannelse av mindre enheter.

3. Typologier i familie med eneboligen. To og to deler vann/føringspunkt.

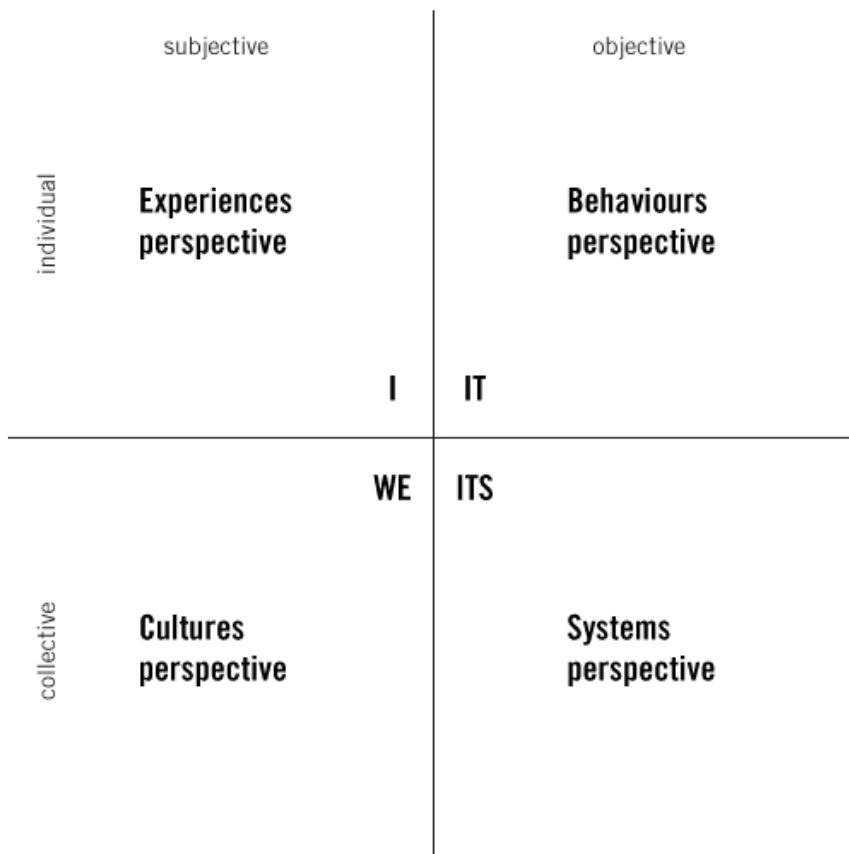
4. Nærings- og forskningspark på platået. På kanten er enheter som forholder seg både til platået og sjøen.

Etter en uke med modellbygging og rigging har vi endelig kommet igang med prosjektarbeidet. Første øvelse var å bli bedre kjent med størrelsene på stedet gjennom å plassere ut bygg vi kjenner fra før, og lokal bebyggelse fra øya. Dette utkastet er et maks-scenario, med en kombinasjon av større volum mot sør, rekkehus, små lameller og blandede typologier ved småbåthavna.

The Integral Theory

I forarbeidet har vi etterlyst mer helhetlige betraktninger rundt bærekraftig arkitektur, som også tar opp den menneskelige dimensjonen, og ikke bare de rent teknologiske aspektene. Under en veiledning introduserte Bjørn Otto Braaten integralteori. Teorien etablerer et rammeverk for å gjøre helhetlige betraktninger av verden, der kunnskap deles inn i 4 perspektiver:

Målbare fakta, naturvitenskap

System-perspektivet

Økonomi, økologi, sosiale strukturer

Kultur-perspektivet

Felles oppfattelse, meningsbæring, humanistiske fag

Opplevelses-perspektivet

Personlige opplevelser og tanker, kunst

Underveis i prosjektarbeidet vil vi hoppe mellom perspektivene, og la de få konsekvenser for hverandre. Målet er at tekniske løsninger, infrastruktur, kultur og opplevelser skal henge sammen i en helhet.

ust 17, 2012 at 9:28am

0 notes

Passivhus – den eneste løsningen?

Passivhuskonseptet er utviklet i Tyskland og Østerrike, og innebærer en energibruk på omtrent 25% sammenlignet med tradisjonelle bygninger. Det er på verdensbasis bygget over 40 000 passivhus, og flesteparten av disse finner vi i Tyskland og Østerrike. Sverige har også vært et foregangsland, og her er det i dag omtrent 1000 ferdige prosjekter. Dette er alt fra boliger til kontorbygg og idrettshaller. I Norge er det foreløpig ikke innført noen sertifiseringsordning for passivhus, men våren 2011 kom en norsk standard for passivhus og to klasser av lavenergi boliger (NS 3700).

De største forskjellene sett i forhold til dagens standard er den store økningen i isolasjonsmengde, kravet om tilnærmet lufttette bygg og varmegjenvinning. I praksis betyr dette en økning i isolasjonstykkelsen i yttervegg fra 25cm til 40/45cm, og i tak fra 35cm til 50/55 cm. Blir passivhus et forskriftskrav er det også første gang det i praksis kreves mekanisk ventilasjon i boliger.

[Read More](#)

ust 16, 2012 at 4:19pm

0 notes

Thermal delight

Mange lever store deler av livet i termisk kontrollerte og nøytrale omgivelser – i boligen, i bilen og på jobben. I tillegg blir stadig flere av våre omgivelser luktfrie. Med stadig økende vegg- og vindustykkelse vil også mesteparten av lydene fra omgivelsene bli borte. I “Thermal Delight in Architecture” påpeker Lisa Heschong viktigheten av termiske opplevelser i arkitektur.

Ritualer knyttet til oppvarming og nedkjøling i sammenheng med syklusene i naturen har vært sentralt i de fleste kulturer. I Japan var det daglige varme fellesbadet både et sted å varme kroppen om vinteren, og et viktig sosialt møtested for hele lokalsamfunnet, på tvers av klasse og rang. Selv i dag, hvor flesteparten av japanerne har egne oppvarmede bad, er fellesbadet populært fordi det er større og bedre, og fordi den sosiale betydningen er så viktig. I India er de dype steintemplene det kjøligste stedet i landsbyen, og religiøse ritualer forsterkes ved å være knyttet til vann og nedkjøling. Å oppleve termisk velvære sammen med andre mennesker knytter bånd og gir oss en følelse av å dele en god opplevelse med andre.

[Read More](#)

4:15pm

0 notes

The men of old were born like wild beasts, in woods, caves, and groves, and lived on savage fare. As time went on, the

thickly crowded trees in a certain place, tossed by stones and winds, and rubbing their branches against one another, caught fire, and so the inhabitants of the place were put to flight, being terrified of the flames. After it subsided, they drew near, and observing that they were comfortable standing before a warm fire, they put logs on and while keeping it alive, brought other people to it, showing them by signs how much comfort they got from it [...]. Therefore it was the discovery of fire that originally gave rise to the coming together of men, to the deliberative assembly, and to social intercourse.

— Vitruvius

4:11pm
0 notes

Problemstilling

- Hvordan kan vi ta mer holistiske betraktninger til bærekraftig arkitektur, der sanselige opplevelser, kultur og ritualer, og tekniske løsninger henger sammen?
- Hvordan kan vi integrere naturens rytmer og mekanismer i måten vi bor på, både som kilde til opplevelser og robust miljøstrategi?

3:14pm
0 notes

Utvikling av Sossvika: Bygda 2.0

Det er ikke bare turister og hytteboere som har fått øynene opp for Stokkøya. Etter suksessen til Sjøsentret har Roar fått stadig flere henvendelser fra folk som ønsker å bosette seg fast på øya. Dette har i kombinasjon med de nye arbeidsplassene ved senteret skapt en reell boligmangel, og nye innflyttere har måtte ta til takke med

«reserveløsninger». Etter byggingen av den nye broen lå det plutselig en 40 måls sørvendt tomt i nabovika til Sjøsenderet, og ideen om å etablere en ny landsby oppsto. Som første steg mot å realisere planene gikk Roar sammen med Pir II og opprettet selskapet «Bygda 2.0», som skulle være utvikler for det nye området.

Etter å ha utarbeidet en mulighetsstudie fikk «Bygda 2.0» 1,5 millioner i støtte av kommunaldepartementet høsten 2011. Dette var gjennom satsingen “Bolyst” som deler ut midler til prosjekter som arbeider med å få folk til å bosette seg i distriktene. Støtten gjorde det mulig å utvikle prosjektet videre.

Pir II Oslo arbeider i dag med en reguleringsplan for Sossvika. Offentlige myndigheter fra Stat til Kommune har vært svært positive til prosjektet. Blant annet har fylket gitt dispens fra 100 metersregelen, noe som gir unike muligheter til bygging i strandkanten, så fremt offentlig ferdsel ivaretas i strandsonen. Parallelt med reguleringen prosjekteres det første bygget i Sossvika. Bygget blir en uklimatisert konstruksjon av rundtømmer, kledd med gjenbruksglass fra “kommuneblokka” i Holtermannsveien 1 i Trondheim. I tilknytning er en klimatisert «matlab», samt kontorer for et opprettsfirma.

Les mer om Bygda 2.0.

3:00pm
0 notes

Strandbar og SUB-hus

Stokkøya har i løpet av det siste tiåret gått fra å være en relativt ukjent øy på fosen til å bli et sted som trekker både nasjonale og internasjonale turister.

Kjernen i suksesshistorien er et par ildsjeler, Roar Svenning og Torild Langklopp, som har sett potensialet i den naturskjønne øya, og over tid arbeidet målrettet for å utvikle det som et attraktivt og spennende sted å være, i samarbeid med Pir II arkitekter.

Strandbaren ble bygget i 2005, og var i utgangspunktet tenkt som et møtested for hyttefolket – «et skur på stranda», ifølge Roar. Med høy kvalitet på kjøkkenet og spektakulære omgivelser, i kombinasjon med moderne arkitektur, skapte strandbaren en atmosfære som raskt trakk tilreisende utover de lokale hyttefeltene. Da SUB-husene (Sove-Under-Bakken) sto ferdig i 2008, ble Strandbaren komplettert med en særegen opplevelse for overnattingsgjester.

2:06pm
0 notes

2:02pm
0 notes

2:01pm
0 notes

2:00pm
0 notes

Aktualitet

Vår oppgave tar utgangspunkt i planene om å etablere en ny landsby på Stokkøya på Fosen. Planene vil vi bruke som case til å utforske nye boformer langs kysten, i samspill med naturen. Vi vil undersøke potensialet i å bo tettere i distriktene.

Vi er inne i en tid med store utfordringer knyttet til energibruk og påfølgende klimaendring. Alle ledd i samfunnet må ta dette innover seg. Her i Norge står byggebransjen for 40% av den totale energibruken i samfunnet, og genererer 40% av avfallet. Regjeringen har mål om å halvere energibruken til drift av bygg innen 2040.

Passivhus og styringssystemer spiller en nøkkelrolle for å nå disse målene. Avanserte teknologiske løsninger sørger for smartere oppvarming, presis temperaturstyring, varmegjennvinning og færre luftskift. Stortingsmelding 21 setter en klar strategi: «Regjeringen vil skjerpe kravene i byggeteknisk forskrift til passivhusnivå i 2015 og nesten nullenergihus i 2020.»

Men hvilke omgivelser er vi i ferd med å skape? Mange av de teknologiske løsningene søker å etablere kontrollerte omgivelser som er med på å distansere oss fra naturen – et paradoks når den overordnede målsetningen er å øke bevisstheten om miljøet. Følelsen av å forstå og mestre omgivelsene er et fundamentalt behov hos mennesket. Samtidig er grunnleggende handlinger som å fyre i ovnen og åpne vinduene for å luften i ferd med å forsvinne fra arkitekturen. Vi er skeptiske til det ensidige teknologifokuset passivhuset representerer, og ønsker å bidra til å undersøke alternative retninger med en mer holistisk tilnærming.

1:09pm
0 notes

Morgenbad

Under en klassesettur til Stokkøya i fjor høst var vi et par hardhauser som innførte et rituale om å bade i sjøen hver morgen før frokost. Opplevelsen sitter fortsatt i kroppen. Sanden mellom tærne, det iskalde vannet som rykker søvnen vekk, den kjølig luften som plutselig kjennes varm, og følelsen av å bli skoldet av en lunken dusj etterpå. Under frokosten sitrer kroppen av behag, og sinnet er tilstede i dagen.

Mennesker trenger utfordringer, og uten variasjon og kontraster nummes sansene. Hvordan kan vi hindre at slike opplevelser i forsvinner helt fra dagliglivet og arkitekturen, i søken mot den grå «komfortsonen»?

← next

1.

[home](#) [archive](#) [mobile](#) [rss](#)

[Search](#)

© Lab Sossvika 2012

Themed by langer, powered by Tumblr.